

MEMÒRIA CIENTÍFICA

DEPARTAMENT DE
PEDAGOGIA APLICADA

2023

Facultat de Ciències de l'Educació

EL DEPARTAMENT	3
<i>Direcció, Gestió i Administració</i>	<i>4</i>
<i>Professorat</i>	<i>5</i>
<i>Unitat de Didàctica i Organització Educativa (DiOE)</i>	<i>5</i>
<i>Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació (MIDE)</i>	<i>7</i>
PERSONAL ACADÈMIC	8
<i>Presentació</i>	<i>8</i>
ACTIVITATS GENERALS	43
Formació	43
<i>Graus</i>	<i>43</i>
<i>Màsters</i>	<i>43</i>
<i>Doctorat</i>	<i>44</i>
Estructures per a la Investigació	46
<i>Laboratori de Serveis (EDO-SERVEIS)</i>	<i>51</i>
<i>Centre de Recerca i Estudis pel Desenvolupament Organitzatiu (CRiEDO)</i>	<i>52</i>
<i>Càtedra de Formació i Educació Viàries</i>	<i>54</i>
<i>Càtedra d'Educació Comunitària</i>	<i>55</i>
<i>Centre d'Estudis i Recerca per a una Societat Inclusiva (CERSIN)</i>	<i>56</i>
<i>Revista EDUCAR</i>	<i>57</i>
ACTIVITATS DE TRANSFERÈNCIA	63
DIRECCIÓ PROJECTES DE RECERCA	65
PROJECTES D'INNOVACIÓ	68
PUBLICACIONS	69
<i>Articles en revistes</i>	<i>69</i>
<i>Capítols de llibre</i>	<i>74</i>
<i>Llibres</i>	<i>77</i>
<i>Altres publicacions</i>	<i>79</i>
CONGRESSOS, SIMPOSIS, JORNADES O ALTRES	80
<i>Assistència</i>	<i>80</i>
<i>Presentació d'aportacions</i>	<i>82</i>
TESIS DOCTORALS DEFENSES DURANT EL 2023	87
ESTADES DE RECERCA	88
PROFESSORAT VISITANT	89
SÍNTESI DE L'ACTIVITAT CIENTÍFICA	90
EVOLUCIÓ DE LA PRODUCCIÓ CIENTÍFICA	92
TANCAMENT DE LA MEMÒRIA DEL 2023	96

DEPARTAMENT DE PEDAGOGIA APLICADA

El departament

El **Departament de Pedagogia Aplicada** està constituït per dues unitats departamentals relacionades amb les àrees de coneixement de Didàctica i Organització Escolar (DiOE) i Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació (MIDE).

El personal del Departament imparteix majoritàriament docència a la Facultat de Ciències de l'Educació en els títols de grau (d'Educació Infantil, Grau d'Educació Primària, Grau de Pedagogia i Grau d'Educació Social). També imparteix docència a la Facultat de Filosofia i Lletres (Grau d'Humanitats i de Musicologia), a la Facultat de Dret (Grau de Criminologia), a la Facultat de Psicologia (Grau de Logopèdia) i en assignatures campus. Així mateix participa en les activitats de docència en diversos màsters, tant de la pròpia Facultat, com en d'altres que es realitzen en col·laboració amb altres departaments de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Les principals línies de recerca estan relacionades amb els àmbits de la formació ocupacional, la formació del professorat, l'alumnat d'Educació Obligatoria en risc acadèmic, l'organització educativa, el desenvolupament de les organitzacions educatives, la gestió del canvi a les universitats i organitzacions de formació, l'orientació escolar, l'educació i seguretat viàries, la informàtica i la multimèdia aplicades a l'educació, i l'avaluació institucional i d'equips docents.

El personal del Departament participa en diversos projectes competitius a nivell de la comunitat catalana, així com també nacionals, europeus i internacionals. Així mateix, compta amb nombrosos convenis amb institucions educatives i empreses en general i realitza diverses accions de transferència de coneixement. Tanmateix i de manera molt regular el Departament rep demandes d'estades de professorat visitant a nivell nacional i internacional.

Contacte

Tel: +34 93 581 1620 - 3117

Web: <https://www.uab.cat/ca/pedagogia-aplicada>

Correu electrònic: d.ped.aplicada@uab.cat

Direcció, Gestió i Administració

Direcció del Departament

Dr. Diego CASTRO CEACERO

Secretari Acadèmic

Dr. Antoni NAVÍO GÁMEZ

Coordinació Unitat de de Didàctica i Organització Educativa

Dr. David RODRÍGUEZ GÓMEZ

Coordinació Unitat de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació

Dra. Mercè JARIOT i GARCIA

Coordinació Línies de Doctorat en Educació

Dr. Pedro JURADO DE LOS SANTOS

Dra. Mª Carme ARMENGOL i ASPARÓ

UISAD-Educació

- Gestora: **Pilar TOMÁS**
- Responsable àmbit econòmic i de recerca: **Carol CARRASCO**
Administrativa responsable: **Coro CABRERA**
Administrativa: **Laura GUILLÉN**
Administrativa: **Pili GUILLÉN**
Administrativa: **Sandra RODRÍGUEZ**
- Responsable àmbit acadèmic i PDI: **José Alberto LÓPEZ**
Administrativa: **Mercè MEDRANO**
Administrativa: **Mª Àngels ROZAS**
Administrativa: **Ana Celia VÍLCHEZ**
- Programa de Doctorat en Educació
Administrativa responsable: **Luna SANTANA**

Unitat de Didàctica i Organització Educativa (DiOE)

Cognoms, Nom	Categoria
1. Aguilera Gomez, Ana Cristina	Professora Associada Laboral
2. Alguacil Mir, Laia	Professora Associada Laboral
3. Armengol Asparo, Maria Carme	Titular d'Universitat
4. Ballesteros Ventura, Neus	Professora Associada Laboral
5. Barrera Corominas, Aleix	Professor Associat Laboral
6. Berengueras Pont, Maria Merce	Professora Associada Laboral
7. Bermudez Ruiz, Adrián	Professor Associat Laboral
8. Bosco Paniagua, Maria Alejandra	Titular d'Universitat
9. Burriel Manzanares, Francesca	Professora Associada Laboral
10. Camps Suarez, Anna	Professora Associada Laboral
11. Capell Manzanares, Merce	Professora Associada Laboral
12. Castro Ceacero, Diego	Titular d'Universitat
13. Cid Cifuentes, Rodrigo Hernan	Professor Associat Laboral
14. Ciraso, Anna	Professora Associada Laboral
15. Colorado Ramirez, Sara	Professora Associada Laboral
16. Comellas Carbo, Maria Jesus	Professora Honoraria
17. Díaz Vicario, Anna	Professora Lectora
18. Dominguez Antillano, Erika	Professora Associada Laboral
19. Duran Bellonch, Maria del Mar	Professora Agregada
20. Essomba Gelabert, Miquel Angel	Professor Agregat
21. Fabre Fernandez, Sonia	Professora Associada Laboral
22. Forestello, Ana Maria	Professora Associada Laboral
23. Fortuny Guasch, Rosa	Professora Associada Laboral
24. Gairín Sallán, Joaquín	Emèrit
25. Galdames Calderon, Marisol Margarita	Investigadora Juan de la Cierva
26. Garcia Lopez, Empar	Professora Associada Laboral
27. Ion, Georgeta	Titular d'Universitat
28. Jurado de los Santos, Pedro	Titular d'Universitat
29. Laborda Molla, Cristina	Titular d'Universitat
30. Llansana Gonzalez, Joan Josep	Professor Associat
31. Lopez Crespo, Saida	Professora Associada Laboral
32. Mallol Blanch, Eduard	Professor Associat Laboral
33. Mas Torello, Oscar	Titular d'Universitat

34. Mercader Juan, Cristina	Professora Lectora
35. Miro Marti, Eva	Professor/a Associat/ada Laboral
36. Mozo Llusia, Marta	Professor/a Associat/ada Laboral
37. Muñoz Moreno, Jose Luis	Prof Titulars d'Universitat
38. Murillo Pedrosa, Lourdes	Professor/a Associat/ada Laboral
39. Navio Gamez, Antonio	Prof Titulars d'Universitat
40. Olmos Rueda, Patricia	Agregat/ada Contractat/ada Doctor/a
41. Orta Trepas, Maria	Professor/a Associat/ada Laboral
42. Ortega Ortigoza, Daniel	Professor/a Associat/ada Laboral
43. Pallares Mercader, Rosa Maria	Professor/a Associat/ada Laboral
44. Perez Romero, Antonio	Professor/a Associat/ada Laboral
45. Pont Barcelo, Esteban	Personal Acadèmic Jubilat
46. Ramirez Romero, Juan Jose	Professor/a Associat/ada Laboral
47. Rodriguez Gomez, David	Prof Titulars d'Universitat
48. Rodriguez Cortes, Luisa	Professor/a Associat/ada Laboral
49. Ruiz Bueno, Carmen	Prof Titulars d'Universitat
50. Sabate Peiro, Jordi	Professor/a Associat/ada Laboral
51. Salat Llorente, Esther	Professor/a Associat/ada Laboral
52. Sanahuja Gavalda, José María	Prof Titulars d'Universitat
53. Sanchez Ares, Rocio	Professor/a Lector/a
54. Sanjuan Gonzalez, Carme	Professor/a Associat/ada Laboral
55. Santiveri Papiol, Noemí	Professor/a Substitut/a
56. Suarez Rivarola, Cecilia Ines	Professor/a Lector/a
57. Tejada Fernández, José	Catedratic/a d'Universitat
58. Vila Sellés, Laia	Professor/a Substitut/a
59. Vilanova Prats, Mireia	Professor/a Associat/ada Laboral

Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació (MIDE)

Cognoms, Nom	Categoria
1. Castell Escuer, Maria Antonia	Professor/a Associat/ada Laboral
2. Diaz Fuentes, Alejandro	Professor/a Associat/ada Laboral
3. Fernandez Pascual, Eduardo	Investigador En Formació Fi-Joan Oró
4. Jariot Garcia, Merce	Agregat/ada Contractat/ada Doctor/a
5. Llos Casadella, Berta	Investigador/a En Form. Novell Catalunya
6. Martinez Melo, Montserrat	Professor/a Associat/ada Laboral
7. Martinez Muñoz, Mario	Prof Titulars d'Universitat
8. Martinez Roca, Carme	Professor/a Associat/ada Laboral
9. Murillo Fontich, Yolanda	Professor/a Associat/ada Laboral
10. Pages Mimo, Adria	Professor/a Associat/ada Laboral
11. Quesada Pallarès, Carla	Agregat/ada Contractat/ada Doctor/a
12. Rodriguez Parron, Montserrat	Agregat/ada Contractat/ada Doctor/a
13. Sanchez Marti, Angelina	Professor/a Lector/a
14. Tello Sanchez, Jose Ramon	Professor/a Associat/ada Laboral
15. Vicén Jove, Carles	Professor/a Associat/ada Laboral

PERSONAL ACADÈMIC

Presentació

Cristina Aguilera Gómez

Professora associada (cristina.aguilera@uab.cat)

Mestra d'Educació General Bàsica, Educació Infantil i Primària. Especialista en Pedagogia Terapèutica. Formada en Pedagogia Sistèmica i Disseny Universal per a l'Aprenentatge.

Actualment treballa com a assessora tècnica docent, referent d'inclusiva SSTT VOC - Sabadell 2021 – i també és professora associada a l'àmbit de l'educació inclusiva i les necessitats educatives específiques a la Unitat DIOE del Departament de Pedagogia Aplicada de la UAB.

Tutora SIEI Infantil, Primària i Secundària i Cap d'estudis Escola 25 de Setembre de Rubí. Participant en programes d'innovació pedagògica, coordinadora de formació interna de centre i coordinadora pràctiques d'estudiants universitaris UAB.

Laia Alguacil Mir

Professora Associada (laia.alguacil@uab.cat)

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-5562-5093>

Graduada en Mestre d'Educació Infantil i Mestre d'Educació Primària amb Menció en Llengües Estrangeres per la Universitat de Barcelona (2016-2021). Ha realitzat el Màster de Recerca en Educació a la Universitat Autònoma de Barcelona (2022-2023) i, en l'actualitat, inicia la seva etapa com a investigadora predoctoral en el marc de les Ajudes FPU del Ministeri de Ciència, Innovació i Universitats. Va iniciar el seu contacte amb la recerca mitjançant contractes de col·laboració, l'any 2017, al departament de Didàctica i Organització Educativa de la Universitat de Barcelona. L'any 2021 es va vincular al CRIEDO com a tècnica de suport a la recerca, vinculada als projectes D-Eva i QUEST. També ha treballat com a professora associada a la Universitat Autònoma de Barcelona.

Carme Armengol Asparó

Professora Titular (carme.armengol@uab.cat)

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-6954-3527>

Mestra d'Educació Primària, Llicenciada en Filosofia i Lletres secció Ciències de l'Educació i Doctora en Ciències de l'Educació (Premi Extraordinari de la Tesi: La Cultura de la Col·laboració: Repte per un Ensenyament de Qualitat). Professora titular de Departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona. Investigadora de l'Equip de Desenvolupament Organitzacional (EDO), reconegut com a grup consolidat per la Generalitat de Catalunya. En l'àmbit de la transferència ha treballat en diverses temàtiques relacionades amb la Gestió de Centres Educatius. Per últim, destacar els càrrecs desenvolupats des de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB: Coordinadora de la Llicenciatura de Pedagogia (2002 a 2005), Vicedegana d'Ordenació Acadèmica (2008 a 2015), Coordinadora del Programa de Doctorat d'Educació de la Facultat de Ciències de l'Educació (2015-2018) i Coordinadora de Màster de Direcció de Centres per a la Innovació Educativa des de 2015.

Publicacions rellevants

Díaz-Vicario, A., Olmos Rueda, P., Gairín Sallán, J., & Armengol Asparó, M. C. (2023). El trànsit cap a la professió docent a primària: el Model INDUCTEACHING. *Revista del Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació*, (6).
<https://raco.cat/index.php/RevistaCIDUI/article/view/417281>

Neus Ballesteros i Ventura

Professora associada (neus.ballesteros@uab.cat)

Llicenciada en Pedagogia (UAB) i llicenciada en Belles Arts (UB). Postgraduada en intervenció familiar socioeducativa (UB).

Professora associada per al Departament de Pedagogia Aplicada de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB.

Formadora i supervisora d'equips professionals de l'àmbit educatiu, social i sanitari. Forma part de l'equip de Barcelona Espai de Supervisió - BES.

Docent del Màster Universitari en Psicopedagogia a URL - Blanquerna i del Postgrau Especialista Universitari en l'Acompanyament al Dol a Universitat de Lleida.

Directora del programa educatiu Art i Absència, a AVES (2010 -2016).

Integrant del Grup d'Especial Interès Les pèrdues, la mort i el dol en el context educatiu de la Facultat d'Educació de la URL-Blanquerna.

Dinamitzadora d'activitats adreçades al professorat, famílies, joves i infants a centres educatius i en entorns d'educació no formal. Col·labora amb ALBERA, mobiliari i equipaments per a la infància.

Aleix Barrera Corominas

Professor Titular (aleix.barrera@uab.cat)

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-3129-6284>

Doctor en Pedagogia (UAB), Llicenciat en Pedagogia (UAB), Diplomant en Relacions Laborals (UAB), Llicenciat en Ciències del Treball (UOC), Màster en Direcció i Gestió de Recursos Humans (UOLS). Entre 2007 i 2023 ha estat Tècnic Superior de Recerca del Departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona, i entre 2012 i 2023 professor associat del mateix departament, dins l'àrea de Didàctica i Organització Educativa. Així mateix, és membre de la RedAGE, consultor dels estudis d'Educació i Psicologia de la UOC i Secretari del Comitè d'Avaluació Externa per a l'Accreditació en el marc del Programa de verificació, modificació, seguiment i acreditació de les propostes de títols oficials universitaris d'AQU Catalunya. Les seves línies de treball es centren en l'avaluació de la formació (transferència i impacte), l'anàlisi de Comunitats de Pràctica i la inclusió a l'Educació Superior.

Publicacions rellevants

Barrera Corominas, A., Muñoz Moreno, J. L., & Rodríguez Gomez, D. (2023). Emprenedoria i aprenentatge basat en reptes a l'Educació Superior. *Revista del Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI)*, (6), 1-6.

Sorribes, E., Rodríguez Gomez, D., & Barrera Corominas, A. (2023). Gestión de la calidad y del conocimiento en la formación profesional en Europa. *Cuadernos de Investigación Educativa*, 14, 1-21. <https://doi.org/10.18861/cied.2023.14.especial.3326>

Maria Mercè Berengueras Pont

Professora Associada (merce.berengueras@uab.cat)

Diplomada en EGB, Mestra de Català, Llicenciada en Psicopedagogia i Inspectora d'educació. Ha format part d'equips directius tant de centres de primària com de secundària, exercint de secretaria, cap d'estudis i directora. Ha estat tècnica en planificació de l'oferta educativa a l'administració educativa. Actualment exerceix com a inspectora coordinadora d'àrea geogràfica a la Inspecció d'Educació a Barcelona.

Ha col·laborat en formació en diverses universitats en modalitat presencial, semipresencial i en línia, actualment professora associada a la UAB, al Màster en formació del professorat d'educació secundària, Màster de Psicopedagogia, i Màster universitari en direcció de centres per la innovació educativa. També ha estat formadora a l'administració educativa. Té publicacions i participació en congressos i jornades entorn l'organització, gestió i sistemes educatius, així com a participant en programes Erasmus i Intervisitation Internacionals. Membre actiu d'associacions educatives.

Ha estat presidenta del FEAEC (Fòrum Europeu d'Administradors de l'Educació de Catalunya).

Adrián Bermúdez Ruíz

Professor Associat (adrian.bermudez@uab.cat)

Actualment és professor de d'ensenyament secundari. La seva formació inclou el Títol Superior de Música, Interpretació de Música Clàssica i Contemporània - Piano (Conservatori Superior de Música del Liceu). Títol Superior de Música, Pedagogia (Conservatori Superior de Música del Liceu). Màster de Formación del Profesorat d'Educació Secundària i Batxillerat a la Universidad Europea de Madrid. Màster de Recerca educativa MURE-UAB.

Professor associat de l'àmbit de Tecnologia Educativa. Actualment cursa el Doctorat en Educació al Departament de Pedagogia Aplicada i la seva línia de treball és l'ús de les tecnologies a l'ensenyament musical de l'etapa secundària.

Alejandra Bosco Paniagua

Professora Titular (alejandra.bosco@uab.cat)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4003-4902>

Llicenciada en Pedagogia, Màster en Tecnologia Educativa i Dra. en Filosofia i Ciències de l'Educació per la Universitat de Barcelona (2001). Treballa en l'àmbit de la Tecnologia Educativa i l'Educació Oberta i a Distància, combinant la recerca i la docència a la universitat.

Va ser membre del grup de recerca consolidat "Esbrina: Subjectivitats, Visualitats i Entorns Educatius Contemporanis", durant els darrers anys, i des de l'any 2018 pertany al grup de recerca consolidat Equip de desenvolupament Organitzacional - EDO - del Dept. de Pedagogia Aplicada. Coordina el grup "DIM- EDAINET: Entorns d'Aprenentatge, Innovació Educativa i Tecnologies", grup de recerca de la Universitat Autònoma de Barcelona des de 2001.

Les principals investigacions que ha desenvolupat giren al voltant del potencial innovador dels entorns d'ensenyament i aprenentatge enriquits per tecnologies en diferents contextos educatius. A aquest àmbit corresponen la major part de les seves publicacions.

Actualment s'interessa en el desenvolupament de projectes d'innovació vinculats a la fabricació digital, la programació i la robòtica basats en la filosofia DIY (Do it yourself) per promoure usos creatius i transformadors de les tecnologies digitals en els contextos educatius.

Publicacions rellevants

Sánchez, A. D. V., & Bosco, A. (2023). La convivencia y cultura de paz a través de estrategias didácticas integrando tecnologías: Un estudio multicasos. *Revista Virtual de la Universidad Católica del Norte (Colombia)*, (70), 4-27.
<https://doi.org/10.35575/rvucn.n70a2>

Francesca Burriel Manzanares

Professora Associada (francesca.burriel@uab.cat)

Ha estat mestra d'educació primària, professora d'educació secundària i batxillerat. Ha estat professora tutora de pràctica docent per alumnes de la Universitat de Barcelona i professora tutora de pràctiques de C.Q.P. per a la Universitat Autònoma de Barcelona.

Des de l'any 2007, col·labora amb: *Grupo de Innovación Aplicaciones profesionales de lenguas para arquitectos e ingenieros* amb la Universidad Politécnica de Madrid, ha participat en el projecte RESL sobre accions per reduir l'abandonament escolar prematur. Des de l'any 2008 és inspectora d'educació.

Des de l'any 2016 és professora associada del Departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona. Les seves línies de recerca es centren en la pedagogia de les llengües i en la lingüística aplicada.

Anna Camps Suàrez

Professora Associada (anna.camps@uab.cat)

Graduada en Pedagogia Menció en gestió de la formació i organitzacions per la UAB. Màster de Recerca en Educació (Especialitat E2). Formació actual en International ANALISTA PDA sobre anàlisi psicotècnic de persones.

Professora associada a la Unitat de Didàctica i Organització educativa, Departament de Pedagogia Aplicada (UAB). Especialitzada en temes de formació en l'empresa i desenvolupament de recursos humans. Desenvolupa la seva docència majoritàriament en llengua anglesa.

Des del 2019 i fins a l'actualitat desenvolupa la meua activitat professional principal com a responsable de talent i selecció de recursos humans a GRUP ESSENTIA S.L. Apassionada per la formació i capacitat de les persones al llarg de la vida. Amb àmplia experiència en la planificació i desenvolupament de plans formatius i de desenvolupament del talent mitjançant la coordinació i la participació de tot l'equip. Professional, docent i companya versàtil, dinàmica i proactiva.

Mercè Capell Manzanares

Professora Associada Laboral ()

ORCID:

Maria Antònia Castell Escuer

Professora Associada (tona.castell@uab.cat)

Mestra d'educació infantil i Llicenciada en Psicopedagogia. Forma part de diferents grups de treball per conèixer, desenvolupar, implementar i difondre activitats, estratègies i metodologies per a les aules d'educació infantil amb tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement.

Després de 17 anys en actiu com mestra d'educació infantil i d'11 anys en diferents responsabilitats en el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, actualment treballa com a assessora tècnica docent a l'Àrea TAC.

Des de la Unitat de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació, dona matèries al Màster de Psicopedagogia i al Grau d'Educació infantil i ha col·laborat en la Comissió d'Orientació Professional GEP+GEI.

Diego Castro Ceacero

Professor Titular (diego.castro@uab.cat)

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-2842-0894>

Treballo al Departament des del 1999 desenvolupant docència i recerca en l'àmbit de la organització i gestió d'institucions educatives. Des de l'1 de gener del 2022 exerceixo les funcions de la direcció del departament.

Em vinculo al Centre de Recerca CRIEDO, del que actualment soc el sots director. Oriento la meva tasca acadèmica al voltant de l'estudi de la universitat i les seves formes i tendències organitzatives, els models de governança, els processos d'innovació, la formació del professorat, i també darrerament sobre l'atenció als col·lectius vulnerables i la Cultura de l'Equitat Universitària.

Durant l'any 2023 he estat Co-IP del projecte I+D sobre relacions intergeneracionals a les universitats espanyoles i he col·laborat en diferents universitats llatinoamericanes.

Publicacions rellevants

Castro, D.; Rodríguez, D.; Muñoz, J. L.; Calatayud, A. (2023). The intergenerational climate of Spanish university research. *Studies in Higher Education*, 48(11), 1696-1707. DOI: <https://doi.org/10.1080/03075079.2023.2211088>

Vera Assaoka, T., & Castro Ceacero, D. (2022). El desarrollo de competencias en el Prácticum de la formación universitaria de estudiantes de Educación Física. *Educación Física Y Ciencia*, 24(4), e234. <https://doi.org/10.24215/23142561e234>

Anna Ciraso

Professora Associada (anna.ciraso@uab.cat)

Educadora per la Universitat degli Studi di Padova (Itàlia), pedagoga per la UAB, amb un màster en Metodologia de les Ciències del Comportament i de la Salut (UAM, UCM i UNED). Està en el seu últim any del Doctorat en Psicologia de la Comunicació i Canvi (UAB). Després d'una trajectòria professional en diferents àmbits de l'educació no formal, actualment es dedica a la recerca: focalitzant-se en processos d'aprenentatge al llarg de la vida, particularment la formació continua i l'empoderament.

Durant el 2022 ha participat en projectes d'I+D a nivell estatal sobre l'empoderament juvenil i la formació professional; així com en convenis de recerca i desenvolupament amb institucions com Save the Children Catalunya, per a la formació de professionals que atenen a víctimes d'abús; i la Fundação Oswaldo Cruz (Brasil), treballant en la construcció del seu model d'aprenentatge i ensenyament en la funció docent per a professionals de la salut. També està implicada en dos projectes europeus: com a investigadora en RETHINK, dirigit a potenciar la participació de joves en situació de vulnerabilitat en projectes de cooperació internacional; i com a tècnica de recerca en INTERSTICE: Encounters between artists, children and educators, sobretot en la recerca sobre processos d'aprenentatges de mestres d'escola bressol, amb arts escèniques.

Publicacions rellevants

Ciraso, A., Sala, M., Pineda, P., & Úcar, X. (2023). Youth Empowerment from the Educator's Perspective: The Individual and Community Dimensions. *Educator*, 59(1), 231-248.

Sánchez-Martí, A., Ciraso-Calí, A., Fernández-Sequi, H., & Pineda-Herrero, P. (2023). The school-life balance effect on acquiring cross-disciplinary competences in VET: disruption or continuity during COVID-19? *Vocations and Learning*, 16(2), 207-226.

Sara Colorado Ramírez

Professora Associada (sara.colorado@uab.cat)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1171-1866>

És professora associada del Departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona i Tècnica d'Educació Municipal a l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès.

Llicenciada en Pedagogia i Màster en Planificació i Gestió de l'Educació i Màster en Recerca en Educació per la UAB. Doctora en Educació.

Les principals línies de recerca en les que treballa són: l'ètica organitzacional i els equips directius, el desenvolupament socioeducatiu dels centres educatius i l'organització i gestió d'Institucions educatives.

Té una ampla experiència professional com a consultora i assessora de programes d'innovació educativa i renovació pedagògica.

Publicacions rellevants

Colorado Ramírez, S., & Soler i Del Valle, M. (2023). Disminuir el abandono escolar y mejorar la persistencia. *Educatio Siglo XXI*, 41(1), 155-157.

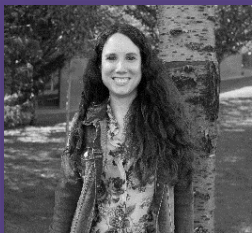

Maria Jesús Comellas Carbó

Professora Honorària (mariajesus.comellas@uab.cat)

Doctora en Psicologia, amb una dilatada i gran experiència. Professora titular de DOE. Directora del grup de recerca GRODE (<http://www.grode.org>) del Departament de Pedagogia Aplicada. Membre de l'«Observatoire international de la violence à l'école», de la «Chaire de recherche sur la violence en milieu éducatif» de Quebec, de la «Fundación Affinity Chair in Animals and Health», del comitè científic de la revista Educ@rmos, del comitè de persones expertes de la Fundació Salut i Envel·liment i de l'Agència Catalana de Salut Pública i dels comitès científics de diferents congressos internacionals. Avaluadora d'agències nacionals i internacionals i de revistes.

Línies de recerca: Prevenció de la violència a les escoles en el marc de l'«Observatori de la violència a les escoles», des del 2005 en centres de primària i secundària. Coordina des del 2003 del projecte: Espais de Debat Educatiu, de la Diputació de Barcelona en diferents municipis. Coordina el projecte «Constituir coneixement amb relacions multigeneracionals» amb la generació senyor, alumnat de batxillerats, cicles o universitari i el professorat vinculat.

Anna Díaz-Vicario

Professora Lectora (anna.diaz@uab.cat)

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-3389-4138>

Llicenciada en Pedagogia, Màster de Recerca en Educació i Doctora en Educació (2015, Menció Internacional i Premi Extraordinari) per la UAB, amb una tesi sobre la gestió de la seguretat integral en centres educatius. Ha desenvolupat la seva activitat professional com a tècnica de recerca a la UPF i a la UAB, destacant que entre el 2010 i el 2014 va ser Personal Investigador en Formació del Departament de Pedagogia Aplicada a l'obtenir una beca FPU (EDU/3083/2009). Actualment és investigadora postdoctoral al mateix Departament.

És membre de l'Equip de Desenvolupament Organitzacional (EDO), reconegut com a grup de recerca consolidat per la Generalitat de Catalunya, integrat al Centre de Recerca i Estudis pel Desenvolupament Organitzacional (CRiEDO). Les seves principals línies de recerca són: organitzacions segures i saludables; educació superior; suport i inclusió educativa; i pràctiques educatives basades en evidències.

Publicacions rellevants

Díaz-Vicario, A., Olmos Rueda, P., Gairín Sallán, J., & Armengol Asparo, M. C. (2023). El trànsit cap a la professió docent a primària: el Model INDUCTEACHING. *Revista del Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació*, (6). <https://raco.cat/index.php/RevistaCIDUI/article/view/417281>

Ion, G., Díaz-Vicario, A., & Mercader Juan, C. (2023). Making steps towards improved fairness in group work assessment: The role of students' self- and peer-assessment. *Active Learning in Higher Education*. <https://doi.org/10.1177/14697874231154826>

Èrika Domínguez Antillano

Professora Associada Laboral (erika.dominguez@uab.cat)

Educadora social i Antropòloga social i cultural per la UAB. Màster en estudis de dones, gènere i ciutadania i Màster en Psicopedagogia. En l'àmbit docent és professora associada del Departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat de Barcelona i professora associada del Grau d'Educació social de la Universitat Oberta de Catalunya.

Professionalment, acumula més de 15 anys d'experiència en els àmbits del treball comunitari, infància, adolescència i famílies en situació de vulnerabilitat i en projectes sobre coeducació, gènere i feminismes. Compagina la docència amb la Direcció de projectes, programes i equips de l'àmbit d'acció social i perspectiva de gènere i feminismes de la Cooperativa d'iniciativa social Doble Via, des de fa més de 6 anys.

Realitza formacions en l'àmbit de la perspectiva feminista interseccional a equips docents, a personal tècnic de l'administració i professionals de l'àmbit socioeducatiu, així com processos de consultoria i acompanyament per a la realització de protocols de prevenció de violències masclistes, plans igualtat interns i locals, projectes coeducatius de centre, etc. en diferents administracions públiques.

Maria del Mar Duran Bellonch

Professora Contractada Doctora (mariadelmar.duran@uab.cat)

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-1425-3570>

Des del 1996, professora del Departament de Pedagogia Aplicada de l'àmbit d'Organització de Centres Educatius; especialista en temes relacionats amb el treball en equip en les organitzacions.

Investigadora de l'Equip de Desenvolupament Organitzacional (EDO), reconegut com a grup de recerca consolidat per la Generalitat de Catalunya; llicenciada en Filosofia i Lletres, especialitat en Ciències de l'Educació, per la Universitat Autònoma de Barcelona i Doctora en Pedagogia (l'any 2002 llegeix la Tesi Doctoral sobre la gestió del coneixement com a estratègia d'ensenyament i d'aprenentatge en les organitzacions).

Les seves línies d'investigació són principalment tres: la carrera acadèmica a la universitat des d'una perspectiva de gènere, els processos d'avaluació en contextos formatius i el treball en equip en relació a la gestió del coneixement en les organitzacions.

Miquel Àngel Essomba Gelabert

Professor Agregat (miquelangel.essomba@uab.cat)

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-5644-7176>

Doctor en pedagogia, màster en psicologia de l'educació i postgrau en pedagogia intercultural. En l'actualitat coordina la xarxa europea SIRIUS de recerca sobre educació de l'alumnat de família immigrada, sostinguda amb fons públics de la Comissió Europea de la UE, tasca que comparteix amb la direcció del grup de recerca ERDISC (Equip d'Investigació en Diversitat i Interculturalitat en Societats Complexes).

Fins a l'actualitat ha desenvolupat altres càrrecs i responsabilitats, d'entre els quals és necessari destacar la direcció del Centre UNESCO de Catalunya o del Màster Oficial en Educació Intercultural de la Universitat Autònoma de Barcelona. En l'àmbit de la gestió universitària, destaca el seu mandat com a vicedegà de relacions internacionals, estudiants i investigació de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB.

També desenvolupa una intensa activitat internacional, ha estat consultor expert en temes de diversitat i educació de l'OCDE, director de formació de formadors en educació intercultural del Consell d'Europa, així com Visiting Research Fellow de l'Institute of Policy Studies in Education de la London Metropolitan University.

Publicacions rellevants

Essomba Gelabert, M. A., Nadeu Puig Pey, M., & Tarres Vallespi, A. (2023). Young educators' voices on interfaith dialogue and religious diversity in leisure time education. Towards an effective policy framework and training. *Religions*, 14(11), Artículo 1378. <https://doi.org/10.3390/rel14111378>

Essomba Gelabert, M. A., Nadeu Puig Pey, M., & Tarres Vallespi, A. (2023). Youth Democratic Political Identity and Disaffection. Active Citizenship and Participation to Counteract Populism and Polarization in Barcelona. *Societies*, 13(12), Artículo 245. <https://doi.org/10.3390/soc13120245>

Sònia Fabre i Fernàndez

Professora Associada (sonia.fabre@uab.cat)

Soc la Sònia Fabre Fernàndez, diplomada en Educació Primària especialitzada en llengua anglesa i actualment estic cursant un màster en psicopedagogia a la UOC.

Fa 22 anys que treballo a l'escola pública 25 de setembre de Rubí, on des dels darrers 12 cursos formo part del consell de direcció i des de fa 5 anys exerceixo de Cap d'estudis del centre. Dedico gran part de la meua jornada laboral al lideratge, desenvolupant tasques de gestió i organització de centre. Actualment, compagino la meua tasca a l'escola amb la docència a la UAB. Soc professora associada impartint l'assignatura de "Didàctica i desenvolupament curricular" al grup de 2n del Grau de mestres de primària en anglès i també coordino Treballs de final de grau.

Participo en diferents Xarxes educatives, la més destacada en l'actualitat seria la meua participació a la Xarxa d'Innovació d'Escoles de primària del Vallès Occidental des de la que impulsem un canvi de mirada a les escoles amb l'objectiu de fomentar pràctiques educatives inclusives i competencials. Estic en constant formació relacionada amb l'àmbit educatiu des de diferents vessants: digital, metodològica, innovació.

Eduardo Fernandez Pascual

Investigador FI- Joan Oró ()

ORCID:

Doctorand al Departament de Pedagogia Aplicada de la Facultat de Ciències de l'Educació amb una beca Joan Oró FI.

La meua trajectòria professional en l'àmbit educatiu va començar com a professor de secundària durant el curs 2019-2020 i es va allargar fins al 2022. Aquell mateix any vaig iniciar el Programa de Doctorat motivat tant per la voluntat de donar resposta a diverses problemàtiques detectades als centres educatius com per fer realitat una il·lusió que tenia des de la carrera.

La meua línia principal de recerca és la inclusió educativa amb un especial interès en la Pedagogia Hospitalària per la millora de l'alumnat amb malalties o convallescències prolongades.

Ana María Forestello

Professora Associada (annamaria.forestelllo@uab.cat)

Córdoba (Argentina), 1967. Graduada com a professora en Psicologia i Ciències de l'Educació, títol homologat com a llicenciada en Pedagogia a Espanya. Màster en Direcció i Gestió de Centres Educatius per la Universitat de Barcelona i Doctora en Pedagogia per la Universitat Autònoma de Barcelona.

És professora en el grau en Educació Infantil a la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya i a la UAB. Membre del Barcelona Espai Supervisió (BES). Investigadora de l'Equip de Recerca sobre Infància, Família i Educació (ERIFE) de la Universitat Autònoma de Barcelona i col·laboradora en el Grup de Recerca en Educació, Neurociència, Experimentació i Aprenentatge (GRENEA) de la UVic-UCC. *Freelance* en projectes d'innovació i recerca.

Rosa Fortuny i Guasch

Professora Associada (rosa.fortuny@uab.cat)

Psicòloga, Màster en Neuropsicologia i Neurologia de la Conducta i Doctora en Ciències de l'Educació. Professora associada al departament de Pedagogia Aplicada de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB des de Setembre del 2012, en la Unitat de Didàctica i Organització Educativa.

Desenvolupa a DIOE docència de les assignatures vinculades a les Necessitats Educatives Específiques dels Graus d'Educació Infantil i Primària.

Psicòloga de Equip Multidisciplinari de Serveis a la Cooperativa JASA (Centre Especial de Treball). Neuropsicòloga i psicòloga general sanitària infanto-juvenil i adults al Centre MIM Salut d'Argentera. Neuropsicòloga i psicòloga general sanitària a diversos centres.

Col·laboradora del centre d'Estudis i Recerca per a una Societat Inclusiva – CERSIN (UAB).

Joaquín Gairín Sallán

Catedràtic d'Universitat (Joaquín.Gairín@uab.cat)

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-2552-0921>

Professor d'EGB, Graduat Social, Psicòleg i Pedagog. Té amplia experiència docent i de gestió institucional, havent estat director de centre educatiu, degà de facultat, director de departament universitari i de l'ICE i comissionat pel Clúster d'educació i formació de la UAB. Consultor internacional, intervé en programes de reforma educativa a Espanya i Amèrica Llatina, dirigeix el Centre de Investigació i Estudis pel desenvolupament organitzatiu (<http://edo.uab.cat>), es president de la Xarxa internacional RedAGE (<http://www.redage.org/>) i coordina projectes sobre canvi educatiu i desenvolupament social i comunitari (per exemple, <http://observatorio-oracle.org/>). També és director de diferents publicacions entre les que destaquem la Guia "Gestión de centros.com" i es promotor del Observatori Ibèric de Lideratge Educatiu (ELUDID).

Les seves principals línies de recerca són: desenvolupament organitzatiu, gestió del coneixement, avaluació de programes i institucions (incloent detecció de necessitats, avaluació d'impacte i processos d'autoavaluació); desenvolupament educatiu, social i comunitari; organització i gestió universitària (orientació i tutoria universitària, captació, retenció i promoció d'alumnat i professorat); i seguretat integral en els centres educatius.

Publicacions rellevants

Gairín, J., Domingo, M., Prats, M.A. y Simón, J., (2023). El e-portafolio profesional docente como instrumento formativo para la adquisición de la competencia digital docente. *Aloma. Revista de Psicología i ciències de l'Educació i de l'Esport*. 41, 1, 15-26.

Gairín, J. y López-Crespo, S. (2023) (Ed.). *Aprendizaje e inteligencia colectiva en las organizaciones después de la pandemia*. Madrid: Wolters Kluwer.

Marisol Margarita Galdames Calderon

Investigadora Juan de la Cierva (marisol.galdames@uab.cat)

(<https://orcid.org/0000-0003-3864-1180>)

Doctora en Educació especialitzada en Didàctica i Organització Educativa per la Universitat de Barcelona. Durant 6 anys vaig exercir com a Mestra d'Educació Primària amb nens de 5 a 8 anys a una escola amb alts nivells de vulnerabilitat a Xile, la qual cosa em va motivar a investigar i realitzar estudis de doctorat per a millorar la qualitat d'aprenentatge en estudiants de primària d'escoles públiques a través de Lideratge Distribuït en la Gestió Escolar amb directores i docents líders.

El meu interès és aprofundir els meus coneixements en el desenvolupament organitzacional, la gestió, la direcció de centres educatius, el lideratge pedagògic des de la perspectiva distribuïda, la formació de docents, la innovació docent i la millora escolar. Les meves línies de recerca s'interessen per les pràctiques directives de lideratge distribuït en centres escolars, direcció escolar, formació docent, metodologies d'aprenentatge actiu (Challenge-based Learning i Reflective Practice-based Learning), innovació pedagògica i educació superior.

Publicacions rellevants

Galdames-Calderón, M. (2023). Distributed Leadership: School Principals' Practices to Promote Teachers' Professional Development for School Improvement. *Education Sciences*, 13(7), Artículo 715. <https://doi.org/10.3390/educsci13070715>

Empar García López

Professora Associada (empar.garcia@uab.cat)

Diplomada en professorat d'EGB, amb l'especialitat de Ciències socials. Postgrau en Educació Física (UAB). Llicenciada en Geografia i Història general (UB), i Llicenciada en Història de l'Art. (UB).

Des de febrer de 2014, professora associada del Departament de Pedagogia Aplicada, impartint-hi les assignatures de: Planificació, Investigació i Innovació educativa, Avaluació de centres i docents, i Supervisió i inspecció educativa. Mestra de primària (1982-1996) i professora de secundària (1996-2006). Directora d'un centre públic de Primària (1988-1996) i d'un centre públic de secundària (2000-2007). Directora Adjunta dels Serveis Territorials d'Ensenyament al Vallès Occidental (2011-2013). Inspectora d'Educació al Vallès Occidental (2007-2011), i a Barcelona ciutat (de 2013 fins l'actualitat).

Formadora de seminari a equips directius de centres educatius sobre la Planificació dels documents de gestió i organització dels centres (Curs 2015-2016), dins del (PFZ) Pla de Formació de Zona del Departament d'Ensenyament.

Georgeta Ion

Professora Titular (georgeta.ion@uab.cat)

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-9915-0698>

Professora del Departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Llicenciada en Ciències de l'Educació per la Universitat de Bucarest, Màster en Gestió i Avaluació Educativa per la Universitat de Bucarest i Doctora en Ciències de L'educació per la Universitat de Barcelona con la tesi titulada "Cultura organitzativa universitària i el lideratge. Un estudi etnogràfic".

Actualment investiga sobre la avaluació dels estudiants universitaris basada en competències; la gestió de la recerca a la universitat. Al mateix temps col·labora amb grups de recerca europeus en temes relacionades amb la relació entre la educació basada en la recerca. Des del 2016 es membre del equip de coordinació ("Convenor") de la Network 22 en "Recerca en Educació Superior" (Research in Higher Education) de la European Educational Research Association.

Publicacions rellevants

Ion, G., Díaz-Vicario, A., & Mercader Juan, C. (2023). Making steps towards improved fairness in group work assessment: The role of students' self- and peer-assessment. *Active Learning in Higher Education*. <https://doi.org/10.1177/14697874231154826>

Wang, Y., Newton, D., Moger, P., & Ion, G. et al. (2023). What do we know so far about the research-teaching nexus in Initial Teacher Training? Findings from a systematic review. *Review of Education*, 11(2), Artículo e3405. <https://doi.org/10.1002/rev3.3405>

Mercè Jariot Garcia

Professora Agregada (merce.jariot@uab.cat)

Professora de la Unitat MIDE del Departament de Pedagogia Aplicada de la UAB. Doctora en Pedagogia, amb una tesi sobre 'L'avaluació de la intervenció per programes d'orientació. El procés d'avaluació del desenvolupament d'una intervenció des d'un model de consulta', premi extraordinari de Doctorat (2003).

Dirigeix tesis doctorals relacionades amb l'educació i formació viàries. Investigadora principal del grup de recerca ERESv (Equip de Recerca en Educació i Seguretat viàries), reconegut com a grup de recerca consolidat per la Generalitat de Catalunya. Investigadora de la Càtedra de Formació i Educació Viària (UAB-Servei Català de Trànsit. Generalitat de Catalunya). Investigadora col·laboradora del grup d'investigació de la IARS (Infància i Adolescència en Risc Social), reconegut com a grup de recerca consolidat per la Generalitat de Catalunya.

Les seves principals línies de recerca estan relacionades amb, l'orientació educativa (escolar, professional i personal), la infància i l'adolescència en risc, i l'educació i formació viàries. Participant en un projecte I+D+i titulat "Foster youth pathways for transition to adulthood: longitudinal study as a resource to optimise the impact of social support services", ref. PID2019-105163RB-I00.

Pedro Jurado de los Santos

Professor Titular (pedro.jurado@uab.cat)

Doctor en Ciències de l'Educació per la Universitat Autònoma de Barcelona. Llicenciat en Filosofia i Lletres Secció Psicologia; Llicenciat en Ciències de l'Educació. Professor Titular d'Universitat de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Director del grup de recerca Observatori per a la Inclusió Socioeducativa (OIS) i secretari del grup CIFO de la Universitat Autònoma de Barcelona. Professor en Mestratges, Postgraus i Graus. Ha impartit cursos, seminaris, tallers, conferències i ponències en Universitats i congressos en l'àmbit espanyol i internacional.

Publicacions rellevants

Jurado de los Santos, P., Pérez, E., & Quirós, C. (2023). ¿Quiénes son los y las estudiantes de másteres en Ciencias Sociales? En M. Torrado, & P. Figuera (Eds.), *Transiciones y trayectorias en la universidad: el caso de los estudiantes de máster* Edit. Laertes.

Figuera, R-G. V., Torrado Fonseca, M., Romero Rodríguez, S., & Jurado de los Santos, P. (2023). The Decision-Making Process in Access Paths to Master's Degree Studies: The Case of International Students in Spain. *Sustainability (Switzerland)*, 15(7), 1-14. Artículo 5621. <https://doi.org/10.3390/su15075621>

Cristina Laborda Molla

Professora Titular (cristina.laborda@uab.cat)

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-8709-6978>

Llicenciada en Filosofia i Lletres (Secció Ciències de l'Educació, especialitat Pedagogia Terapèutica) per la UAB. Especialista en Logopèdia. Màster en Aprenentatge Humà per la UAB. Màster en Educació Especial per la Universitat de Pittsburgh (EE.UU). Doctorat en Ciències de l'Educació per la UAB.

Professora titular de Bases Psicopedagògiques d'Atenció a la Diversitat. Membre del CER-GISTAL amb SGR reconegut Línies de recerca relacionades amb la inclusió educativa de col·lectius amb necessitats educatives específiques (sordesa).

Coordinadora local del projecte Europeu LLP (Longlife Learning Program) VIDUSIGN: Video Education and Sign Language. (Durada: gener 2014 - desembre de 2015).

Membre fundadora del Grup de Recerca Diversitat i Orientació (DO), on actualment treballa temàtiques relacionades amb la inclusió sociocomunitària de col·lectius vulnerables, concretament la inclusió d'infants i jove en centres oberts, i l'oci inclusiu i la inserció laboral de persones amb discapacitat intel·lectual.

Publicacions rellevants

González Fernández, H., & Laborda Molla, C. (2023). Desarrollo profesional de personas con discapacidad intelectual. Estado de la cuestión. *Educatio Siglo XXI*, 41(2), 125-146. <https://doi.org/10.6018/educatio.511441>

Soler Torramilans, J., & Laborda Molla, C. (2023). Inclusión comunitaria de las personas con discapacidad intelectual: el rol de las/los profesionales de soporte educativo. *Revista Nacional e Internacional de Educación Inclusiva*, 16(2), 51-77. <https://ddd.uab.cat/record/287116>

Joan Josep Llansana López

Professor associat (joanjosep.llansana@uab.cat)

Professor associat al Departament de Pedagogia Aplicada, de la Facultat d'Educació de la UAB des de l'any 1995. Àrea de Didàctica i Organització Educativa.

Diplomat en professorat d'EGB (1984), Llicenciat en Història (1991) i llicenciat en Filosofia i Ciències de l'Educació (1992). Suficiència investigadora (1994).

Experiència laboral: com a mestre d'EGB i director d'un centre públic (1985-1991). Com a coordinador de plans intensius de normalització lingüística (SEDEC) (1991-1996). Com a professor d'ensenyament secundari (1996-2007) en dos instituts de la ciutat de Barcelona. Des del gener de 2007 com a inspector d'Educació als ST de Barcelona Comarques. Com a formador del professorat a l'ICE de la UPC, de la UB i al de la UAB de l'any 1986.

Publicacions relacionades amb l'organització escolar, el currículum, la intervenció psicopedagògica i la normalització lingüística escolar en diverses revistes dels àmbits d'educació escolar i psicopedagogia.

Berta Llos Casadellà

Investigadora en formació Novell Catalunya (berta.llos@uab.cat)

Doctoranda al Departament de Pedagogia Aplicada de la Facultat de Ciències de l'Educació, amb contracte FI (Joan Oró) 2022-2026. Graduada en Educació Primària i en Pedagogia a la Universitat Autònoma de Barcelona. Màster en Polítiques Socials, Treball i Benestar a la Universitat Autònoma de Barcelona.

Vaig iniciar la vinculació professional amb la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB al curs 2019-2020 treballant com a professora associada i com a tècnica de recerca en projectes d'investigació d'àmbit internacional, nacional i local. Des de llavors formo part dels grups de recerca interdisciplinaris ATLAS i GEPS.

Les meves línies d'interès inclouen l'anàlisi de les desigualtats educatives en el sentit ampli i, específicament, la producció i reproducció de discursos, experiències i formes d'identitat en el sistema educatiu. En aquest sentit, m'interessa especialment l'aportació de la pedagogia en el camp de la justícia educativa així com el foment del pensament crític. Em sento compromesa amb la generació de processos d'investigació i transferència que involucrin la comunitat educativa.

Publicacions rellevants

Llos Casadella, B., Caravaca, A., Quilabert Agudo, E., & Gavalda Elias, X. (2023). *Cap a una educació més feminista? Concepcions, dilemes i possibilitats de transformació a l'educació secundària*. Fundació InteRed & Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere.

Gonga, M. A., Caravaca, A., & Llos Casadella, B. (2023). *Preguntes freqüents i respostes per a una educació transinclusiva*. Fundació InteRed & Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere.

Saida López Crespo

Professora Associada Laboral (Saida.lopez@uab.cat)

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1608-2552>

Graduada en Pedagogia (UAB), Màster de Recerca en Educació (UAB) i Doctora en Educació (menció internacional) per la UAB, amb la tesis titulada "El rol directiu per a la promoció de l'aprenentatge informal del professorat en els centres educatius.

Des de desembre del 2015 fins al 2020 va ser Personal Investigador en Formació del Departament de Pedagogia Aplicada, a l'obtenir una beca finançada pel Ministeri d'Economia, Indústria i competitivitat (BES 2015-072794). Durant l'any 2022 ha estat tècnica especialista de suport a la recerca en el CRIEDO i professora associada. Les seves línies de treball es centren en el rol de la direcció i l'aprenentatge professional per a la millora dels centres educatius.

Eduard Mallol Blanch

Professor Associat Laboral (eduard.mallol@uab.cat)

Professor d'EGB i mestre especialista d'Educació Infantil i Música. Professor de secundària de l'especialitat d'Orientació Educativa. Llicenciat en Psicopedagogia i Màster en Direcció i Gestió de Centres Educatius.. Durant 12 anys a la direcció de centres d'educació infantil i primària i de secundària i des de l'any 2018 Inspector d'Educació als Serveis Territorials del Vallès Occidental. Formador del Departament d'Educació.

Des de l'any 2020 Professor associat del Departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona. Vinculat al àmbit d'Organització i gestió educativa en la Unitat de DIOE.

També, i des del 2019, és el President del Fòrum Europeu d'Administradors de l'Educació de Catalunya (FEAE-C).

Montserrat Martínez-Melo

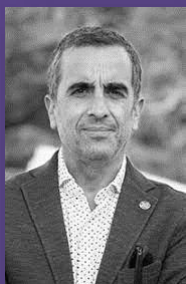
Professora Associada (Montserrat.Martinez.Melo@uab.cat)

<https://orcid.org/0000-0002-7015-6575>

És professora associada de la Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i membre del Departament de Mètodes de Recerca i Diagnòstic en Educació (MIDE). Investigadora als Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació i doctoranda del programa d'e-Learning de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). Membre del grup de recerca Feed2Learn (UOC) està especialitzada en mètodes de recerca i col·laboradora del grup recerca Edul@b (UOC) i EresV (UAB).

Desenvolupa la seva recerca amb un doble focus: en primer lloc, en l'ensenyament i aprenentatge, les seves línies de recerca principals se centren en la personalització del feedback en els entorns virtuals en Educació Superior, l'educació basada en competències, les habilitats del segle XXI i els sPortfolios, així com les competències de recerca. En segon lloc, en l'àmbit de la desigualtat social centre la seva recerca en la vulnerabilitat i l'exclusió social.

Membre del projecte "La integració de la recerca a la docència en els Graus d'Educació a la Facultat: diagnosi i estratègies d'acció" finançat en la Convocatòria de Projectes d'Innovació Docent de la Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona (convocatòria 2021).

Màrius Martínez Muñoz

Professor Titular (marius.martinez@uab.cat)

Màrius Martínez és professor titular d'Orientació Professional al Departament de Pedagogia Aplicada de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB. Ha estat Vicerector de Relacions Internacionals de la UAB, president del Consorci Europeu d'Universitats Innovadores (ECIU) i vocal a l'Executiva de la Sectorial d'Internacionalització de la CRUE. A més, també ha estat Degà de la Facultat de Ciències de l'Educació, vicepresident de la Conferència de Degans d'Educació d'Espanya i ha ocupat el càrrecs de vicedegà d'Ordenació Acadèmica i de coordinador d'Educació Social.

Ha fet estades i col·laboracions a Xile, Nicaragua, Bèlgica, Malta, Itàlia, Països Baixos i Dinamarca. Ha treballat conjuntament amb diversos departaments de la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i nombroses administracions locals i centres educatius de tots els nivells en l'àmbit de lideratge, innovació i orientació de joves i persones adultes.

Ha estat membre del Consell Escolar de Catalunya i, com a professional de reconegut prestigi en el camp de l'educació, va presidir les comissions que van fer els dictàmens de la Llei d'Educació de Catalunya.

Carme Martínez-Roca

Professora Associada Laboral (carme.martinez.roca@uab.cat)

Membre del International Advisory Board de la Càtedra UNESCO d'Educació i Estils de Vida Sostenibles (Universitat de Ciències Aplicades de Hedmark, Noruega).

Professora associada a la UAB, dirigeix Ad Infinitum Ocupabilitat, organització dedicada a la formació, assessorament i recerca per a una ocupabilitat satisfactòria i socialment justa. Col·labora amb l'Associació Fem Pedagogia dirigint el programa GPS a un futur millor, premi del Ministeri d'Educació a la innovació en orientació professional.

És doctora en educació amb una tesi sobre la perspectiva de justícia social de l'orientació. De 2010 a 2015 dirigeix les àrees d'assessorament i educació de la International Foundation for Interdisciplinary Health Promotion (Johannesburg, Sudàfrica).

De 2004 a 2010 dirigeix un grau internacional y és consultora de educació internacional a Suhr's/Metropolitan University College (Copenhagen).

Óscar Mas Torelló

Professor Titular (oscar.mas@uab.cat)

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-2512-0861>

Doctor i Llicenciat en Pedagogia, Màster en Formació de Formadors, Màster en Iniciació a la Recerca.

Docència en diferents Graus i Màsters de la Facultat de CC.Educació i en programes de formació del professorat universitari. Ha estat professor de Formació Professional (1989-2006).

Membre del grup de recerca CIFO (FP-Formació per al treball), del Centre d'Estudis i Recerca per a una Societat Inclusiva (CERSIN) ambdós de la UAB, i de la Red Docente de Excelencia (Universidad de Málaga).

Les línies de treball i recerca tenen relació amb les competències i formació pedagògica del professorat (especialment universitari), formació en i per al treball (FP, FC, FO), formació de formadors, competències professionals, didàctica, itineraris formatius d'èxit/abandonament, anàlisi de necessitats formatives i disseny, avaluació i transferència de la formació.

Cristina Mercader Juan

Professora Lectora ()

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-6261-3801>

Diplomada en Magisteri d'Educació Primària (UAB), Primer cicle de la Llicenciatura de Publicitat i Relacions Públiques (UAB), Màster oficial de Planificació i Gestió de l'Educació (UAB), Màster oficial de Recerca en Educació (UAB) i Doctora en Educació (UAB). La seva tesi doctoral versa sobre les barreres del professorat a la utilització de les Tecnologies Digitals.

Les seves línies de recerca es focalitzen en la competència digital docent, les barreres a la integració de tecnologies a l'educació i les estratègies i mètodes per a la millora de l'avaluació i el feedback.

La seva docència està desenvolupada en l'àmbit de la Didàctica i Organització, específicament en assignatures de contingut relacionat amb les tecnologies digitals com Comunicació i Interacció Educativa.

Publicacions rellevants

Ion, G., Díaz-Vicario, A., & Mercader Juan, C. (2023). Making steps towards improved fairness in group work assessment: The role of students' self- and peer-assessment. *Active Learning in Higher Education*. <https://doi.org/10.1177/14697874231154826>

Eva Miró Martí

Professora Associada Laboral ()

Marta Mozo Llusà

Professora Associada Laboral (marta.mozo@uab.cat)

Llicenciada en Pedagogia per la Universitat Autònoma de Barcelona, llicenciada en Psicopedagogia per la Universidad Nacional de Educación a Distancia, Màster en Mediació Professional per la Idec Universitat Pompeu Fabra i Màster oficial de Recerca en Educació per la Universitat Autònoma de Barcelona.

Actualment és la coordinadora del Grup de Treball de Mediació del COPEC. Professora associada al Departament de Pedagogia Aplicada des d'octubre del 2012, àrea de DIOE. Mediadora comunitària a l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat i, personal freelance com a formadora en gestió de conflictes. Està cursant el doctorat en l'àmbit de Desenvolupament i Organització Educativa la tesis que té per títol 'Les condicions que intervenen en la identificació amb el rol de alumnat mediador'.

Anteriorment, la seva trajectòria professional ha passat per diferents àmbits: educadora de persones amb discapacitat psíquica, supervisora pedagògica de serveis a les escoles i responsable de formació a l'empresa.

José Luis Muñoz Moreno

Professor agregat (joseluis.munoz@uab.cat)

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-2572-4155>

Professor del Departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona, on imparteix docència a estudis de Grau i Postgrau al voltant de l'Organització i Gestió d'Institucions Socioeducatives.

És Llicenciat en Pedagogia i Doctor en Qualitat i Processos d'Innovació Educativa (Premi Extraordinari). És membre del Centre de Recerca i Estudis pel Desenvolupament Organitzatiu (CRIEDO) de la UAB, així com del Grup d'Investigació Currículum, Recursos i Institucions Educatives (CRIE) de la Universitat de València.

Ha estat professor de la Universitat de València en el seu Departament de Didàctica i Organització Escolar, i professor visitant a la Universidad Complutense de Madrid i la Université de Paris – Sorbonne a França.

Les línies d'investigació en les quals treballa són: el desenvolupament de les institucions socioeducatives, els municipis i la participació educativa, inclosió, aprenentatge i innovació educativa.

Publicacions rellevants

Muñoz Moreno, J. L. (2023). Weaving networks between schools and the environment to improve education. *European School Education Platform (European Commission)*, 6 January. <https://school-education.ec.europa.eu/en/insights/viewpoints/weaving-networks-schools-environment>

Barrera Corominas, A., Muñoz Moreno, J. L., & Rodríguez Gomez, D. (2023). Emprenedoria i aprenentatge basat en reptes a l'Educació Superior. *Revista del Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI)*, (6), 1-6.

Yolanda Murillo Fontich

Professora Associada Laboral (yolanda.murillo@uab.cat)

Llicenciada en Psicologia per la Universitat Autònoma de Barcelona. Postgraduada en Patologia del Llenguatge per l'Hospital Sant Pau (Barcelona). Vaig iniciar-me com a docent l'any 2003 a l'Institut Carles Vallbona de Granollers.

Del 2004 fins al 2018 vaig treballar al departament d'orientació educativa de l'Institut Pau Vila de Sabadell.

El curs 2018-19 vaig estar al Departament d'Educació al Servei d'Orientació i Serveis Educatius treballant amb la xarxa del model competencial orientador.

Actualment estic a l'Institut Consell de Cent de Barcelona, al departament d'orientació, treballant d'orientadora educativa i com a tutora de l'Aula d'Acollida.

Professora associada a la Unitat departamental de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic Educatiu del Departament de Pedagogia Aplicada de la UAB, àmbit d'orientació educativa.

Antonio Navío Gámez

Professor Titular (antoni.navio@uab.cat)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1638-9167>

Investigador del grup de recerca CIFO (Col·lectiu d'Investigació en Formació Ocupacional), reconegut com a grup de recerca consolidat per la Generalitat de Catalunya. Coordinador de programes de postgrau vinculats amb la formació docent (educació, formació de formadors, direcció de centres educatius). Ha participat en diferents projectes de recerca nacionals i internacionals.

Les seves línies de recerca estan relacionades amb la formació de formadors, la formació per al món laboral i les competències professionals. Actualment és coordinador de la Unitat de Didàctica i Organització Educativa (DiOE) del Departament de Pedagogia Aplicada.

Actualment és el secretari acadèmic del Departament.

Publicacions rellevants

Jurado de los Santos, P., Navío Gamez, A., Tejada-Fernández, J., & Valls-Figuera, R. G. et al. (2023). *Las competencias de atención a la diversidad sexo-genérica en la formación de profesionales de la educación* (III Congreso Internacional de Orientación Universitaria, Madrid, Spain, 6/09/23). UNED.

Patricia Olmos Rueda

Professora Agregada (patricia.olmos@uab.cat)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6601-7794>

Doctora per la UAB en Qualitat i Processos d'Innovació Educativa" (tesi 'Orientación y formación para la integración laboral del colectivo jóvenes vulnerables. La inserción laboral mediante estrategias de empleabilidad'), Màster en Formació de Formadors i Llicenciada en Pedagogia per la mateixa universitat.

Pertanyo al Centre de Recerca i Estudis pel Desenvolupament Organitzatiu (CRIEDO) de la Universitat Autònoma de Barcelona on desenvolupo les meves principals línies de treball i recerca en: Orientació i acció tutorial; joves, fracàs escolar i abandonament escolar prematur; col·lectius en les competències bàsiques; inclusió educativa, social i laboral.

Publicacions rellevants

Olmos Rueda, P., & Pattier, D. (2023). The role of evidence in teaching practice from the point of view of the main actors. *Revista Interuniversitaria de Formación del Profesorado*, 98(98), 199-216. <https://doi.org/10.47553/rifop.v98i37.1.91050>

Lobo, D., & Olmos Rueda, P. (2023). El trànsit cap a la professió docent. L'experiència Inducteaching a l'Institut Escola Virolet. FÒRUM. *Revista d'Organització i Gestió Educativa*, (61), 23-26.

Maria Orta Trepas

Professora Associada (Maria.Orta@uab.cat)

Diplomada en Magisteri, especialitat d'Educació Física i Llicenciada en Pedagogia per la Universitat Autònoma de Barcelona. Màster de Recerca en Educació (2018).

Imparteix classes de mestra, a l'escola pública, des del 2001. Realitzant tasques de coordinadora de cicle, coordinadora lingüística, coordinadora del Pla Català de l'Esport i coordinadora d'estudiants en pràctiques. Membre de l'Equip directiu de l'Escola Catalunya des del curs 17-18.

Des de setembre de 2014 és professora associada del Departament de Pedagogia Aplicada, concretament de l'Àrea de Didàctica i Organització escolar.

A l'actualitat compagina la tasca de mestra, amb la de docència a la Universitat, tutora de Treballs de Final de Grau dels estudis de Grau de Primària i tutora de pràctiques. Màster en Direcció de Centres per a la Innovació Educativa.

Daniel Ortega Ortigoza

Professor Associat (daniel.ortega@uab.cat)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8581-4833>

Diplomat en Educació social per la Universitat de Barcelona. Màster en Criminologia i Sociologia Jurídic-Penal per la Universitat de Barcelona. Màster en Intervencions Socials i Educatives per la Universitat de Barcelona. Doctor en Educació i Societat per la Universitat de Barcelona.

Membre del Grup de Recerca en Infància i Adolescència en Risc Social(IARS) de la Universitat Autònoma de Barcelona, i membre de la Societat Espanyola pel Estudi de la Violència Filio-Parental (SEVIFIP). Ha estat educador social en diversos centres de protecció de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència (DGAIA) i en l'àmbit de justícia juvenil com a educador d'equips de medi obert (EMO) del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

Les seves línies de recerca es centren en l'avaluació del sistema de protecció a la infància i adolescència, el fenomen de la violència filio-parental, l'àmbit de justícia juvenil i les competències professionals de l'educació social.

Adrià Pagès-Mimó

Professor Associat (adria.pages@uab.cat)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4698-0839>

Diplomat en Educació Social (UAB), Llicenciat en Pedagogia (UAB), Postgrau en Direcció de Serveis Socials (UPC) i Doctor en "Qualitat i processos d'innovació educativa" per la UAB.

Compagina la docència amb la seva activitat principal com a Cap de Benestar Social de l'Ajuntament de Matadepera; Consultor i Formador de la Diputació de Barcelona; Membre del Grup de Recerca Diversitat i Orientació i Membre Col·laborador de l'Equip de Recerca d'Infància i Adolescència en Risc.

Les seves línies de treball es centren en l'orientació comunitària, el disseny, desenvolupament i avaluació de programes socioeducatius i comunitaris, vinculant-los a l'anàlisi de les polítiques socials en matèria de serveis socials, infància, adolescència, joventut, emprenedoria i ocupació, així com a la formació de professionals de serveis d'atenció a les persones en l'àmbit públic, entre d'altres..

Rosa Maria Pallarès Mercader

Professora Associada (rosamaria.pallares@uab.cat)

Mestra i pedagoga, postgrau en Organització i Gestió del Sistema Educatiu, diplomada en Estudis Superiors Especialitzats en Innovació i Sistema Educatiu, professora en diverses titulacions de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB: pedagogia, psicopedagogia, educació social i actualment professora del grau d'educació infantil.

Col·laboradora de l'Equip de Desenvolupament Organitzacional (EDO), formadora de formadors en diverses ciutats del Vallès Occidental.

Tècnica superior especialista, com a cap del servei d'educació, a l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès.

Antoni Pérez Romero

Professor associat (antonio.perez.romero@uab.cat)

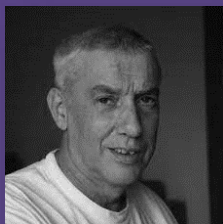
Doctor en Pedagogia (Programa Qualitat i Processos d'Innovació Educativa). Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Màster en Formació de formadors (UAB). Postgrau en Funció directiva dels responsables de centres educatius d'atenció la infància, Universitat Ramon Llull. Fundació Pere Tarrés. Màster en Iniciació a la Investigació en Qualitat i Processos d'Innovació Educativa (UAB). Tècnic del Servei d'atenció a les persones amb discapacitat i tècnic del Servei d'atenció a les persones en situació de drogodependències. Consorci de Serveis Socials de Barcelona. Desenvolupo les meves tasques docents i de recerca al Departament de Pedagogia Aplicada de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB, en el marc de processos d'inclusió-exclusió; formació de formadors, del professorat i d'educadors/res socials; intervenció socioeducativa amb col·lectius en situació de vulnerabilitat; identificació de necessitats per a l'aprenentatge, la participació i el suport a la inclusió educativa, i la Intervenció socioeducativa basada en competències.

Participo en projectes de recerca estatals, europeus i internacionals relacionats amb els processos d'inclusió-exclusió, la formació de professorat, les mesures de suport per a la inclusió i les necessitats educatives de suport, i la millora de l'atenció a la infància i l'adolescència tutelada.

Soc membre del CERSIN (Centre d'estudis i recerca per a una societat inclusiva. UAB) i del Grupo CIFO (Colectivo de Investigación en Formación Ocupacional.UAB).

Publicacions rellevants

Perez Romero, A., Lazaro-Visa, S., Badia Martin, M., & Fernandez-Fuertes, A. A. (2023). Necesidades formativas de los profesionales de instituciones artísticas y socioeducativas en contextos inclusivos. *Arteterapia*, 18(1), 1-11. Artículo 83207. <https://doi.org/10.5209/arte.83207>

Esteve Pont i Barceló

Professor Titular (esteve.pont@uab.cat)

Professor titular de Didàctica i Organització de centres educatius del Departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona. Doctor en Ciències de l'Educació per la Universitat Autònoma de Barcelona. Tesis doctoral titulada Bases Curriculars de la Formació Ocupacional. (3 vol. 1 annex. 1035 pàgines). Qualificada d'apte cum laude. Premi extraordinari de doctorat de la Secció de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona.

El 1980 es tituló en Filosofia i Lletres, secció Ciències de l'Educació. Tesis de Llicenciatura titulada El desenvolupament psicomotor del nen de 0 a 5 anys. (146 pàgines). Qualificada d'excel·lent per unanimitat. Des de l'any 1990 participa en cursos de doctorat als programes del Departament de Pedagogia Aplicada de la U.A.B i col·labora amb els de la Universitat Rovira i Virgili i Universitat de Girona.

Carla Quesada Pallarès

Professora Agregada Serra Húnter (Carla.Quesada@uab.cat)

ORCID: [https://orcid.org/ 0000-0002-5997-1536](https://orcid.org/0000-0002-5997-1536)

Professora Agregada del programa Serra Húnter de l'Àrea de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació del Departament de Pedagogia Aplicada de la UAB.

Les principals línies de recerca s'agrupen en tres àmbits: formació continua i al llarg de la vida (avaluació de la formació -transferència i impacte al lloc de treball- en contextos com formació a docents, empresa, administració pública, formació professional, etc.); formació en estudis postobligatoris (formar en competències de recerca en educació, avaluar la formació en recerca, ús de la simulació com a eina d'aprenentatge, etc.); i emprenedoria i educació (com aprenen els emprenedors, com formar en competències emprenedores a intraprenedors, etc.).

Coordinadora del grup d'innovació docent CompREd de la UAB, membre del grup GRID (2021 SGR 00718) i membre del grup de recerca de la UAB 'PAFIU'.

Publicacions rellevants

Roig-Ester, H., Robalino Guerra, P. E., Quesada-Pallarès, C., & Gegenfurtner, A. (2023). Transfer of Learning of New Nursing Professionals: Exploring Patterns and the Effect of Previous Work Experience. *Education sciences*, 14(1), Article 52. <https://doi.org/10.3390/educsci14010052>

Villaseñor, K., Torrelles-Nadal, C., Silva-Ríos, C., & Quesada-Pallares, C. (2023). Transfer of learning factors model applied to in-service teachers of early childhood care and education in Puebla, Mexico. *EDUCAR [ESCI-Web of Science, DICE, cites: 58]*, 2023, 1-17. <https://doi.org/10.5565/rev/educar.1651>

Joan Josep Ramírez Romero

Professor Associat (JuanJose.Ramirez@uab.cat)

Educador social (UAB-1995), cooperativista i directiu experimentat amb un historial demostrat de feina als sectors dels serveis d'atenció a les persones i la comunitat.

Expert en emprenedoria en l'àmbit de l'economia social i cooperativa. Experimentat professional amb una extensa trajectòria i amplia formació en estratègia, lideratge i comunicació enfocada a l'administració i direcció d'organitzacions a IDEC Pompeu Fabra, EADA Business School, ESADE Business School. Ludotrainer format a l'Escola Gestalt de Catalunya i MBA en Desenvolupament Directiu, Intel·ligència Emocional i Coaching per EAE i la Universitat Pompeu Fabra.

Formador, Coach i acompanyant d'equips i persones, apassionat en processos d'acompanyament que facilitin i inspirin per incorporar, connectar i maximitzar els recursos potencials disponibles mitjançant la formació vivencial i el coaching. Habilitats de direcció, negociació i lideratge participatiu de projectes i organitzacions.

Lluïsa Rodríguez Cortés

Professora Associada (Luisa.Rodriguez@uab)

Soc Lluïsa Rodríguez i treballo com a Tècnica d'Ensenyament i Responsable de Formació a l'Ajuntament de Calafell fa vint anys. La meva formació inicial és la de Mestra de Primària. Vaig seguint cursant els meus estudis acabant la Llicenciatura de Pedagogia.

La meva carrera professional em va portar a treballar amb adolescents amb dificultats socials i per aquest motiu vaig considerar que havia d'ampliar els meus coneixements amb la Llicenciatura de Criminologia. Paral·lelament em vaig formar amb un Postgrau de Mediació i titulació en Coach per tal de donar respostes a les dificultats d'infants, adolescents i adults.

Com a experiència professional he estat impartint classes a infants, adolescents i adults des de l'inici de la incorporació a l'Administració Pública. En aquests anys he realitzat diferents Projectes Educatius dins el Pla Educatiu d'Entorn del municipi de Calafell.

Actualment imparteixo classes a la UAB a la facultat de Dret en el Grau de Criminologia com a professora associada contractada per la Facultat d'Educació en el Departament de Pedagogia Aplicada

David Rodríguez Gómez

Professor Titular (david.rodriguez.gomez@uab.cat)

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-9845-0744>

Investigador del Centre de Recerca i Estudis pel Desenvolupament Organitzacional (CRIEDO), reconegut com a grup de recerca consolidat per la Generalitat de Catalunya; consultor del grau de Psicologia de la UOC i professor del Màster en Gestió Educativa de la Universitat ORT (Uruguai).

Doctor en "Qualitat i processos d'innovació educativa" (amb una tesi sobre '*La creació i gestió del coneixement a las organizaciones educativas: barreres i facilitadors*') i llicenciat en Pedagogia per la Universitat Autònoma de Barcelona.

Estudia els processos de creació i gestió del coneixement a les organitzacions, vinculant-los a processos d'aprenentatge informal i social, així com al desenvolupament i millora de les organitzacions; l'abandonament i retenció dels estudiants universitaris; i l'ús de les TIC als centres educatius; entre d'altres.

Publicacions rellevants

Rodríguez-Gómez, D., & Vila Subias, F. (2023). La competència emprenedora a l'educació superior: el projecte D-EMind. *UAB Divulga*. <https://ddd.uab.cat/record/274483>

Rodriguez Gomez, D., Muñoz Moreno, J. L., & Barrera Corominas, A. (2023). Fomentando el emprendimiento mediante el aprendizaje basado en retos en la Educación Superior. En XV Jornadas Internacionales de Innovación Docente: Nuevos ecosistemas para nuevas modalidades de aprendizaje (Libro de Abstracts) (pp. 83-84). Servicio de Publicaciones de la Universidad de Oviedo.

Montserrat Rodríguez Parrón

Professora Agregada (montserrat.rodriguez@uab.cat)

Investigadora de l'Equip de Recerca en Educació i Seguretat Viària (ERESv), reconegut com a grup d'investigació consolidat per la Generalitat de Catalunya. Membre de la Càtedra en Formació i Educació Viària de la Universitat Autònoma de Barcelona i del Servei Català de Trànsit. Investigadora del Grup sobre Infància i Adolescència en Risc Social (IARS).

Professora del Màster de Recerca en Educació.

Doctora en Pedagogia amb una tesi sobre '*Aportaciones de los predictores de riesgo a la educación vial en la escuela*' i Llicenciada en Ciències de l'Educació per la Universitat Autònoma de Barcelona. Estudia els models actitudinals de formació i d'intervenció que permeten reduir els accidents de trànsit amb la màxima eficàcia, així com els factors que intervenen en la inclusió sociolaboral dels joves tutelats en centres residencials; entre d'altres.

Carme Ruiz Bueno

Professora Titular (carme.ruiz.bueno@uab.cat)

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-3694-3150>

Professora Titular del Departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona, des de 02/05/2011. Doctora en Pedagogia, investigadora principal del grup de recerca CIFO de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Des de 2001 se centra en l'anàlisi de la Planificació, l'avaluació i la innovació en l'àmbit educatiu. Les línies d'investigació se centren en les competències docents i la seva certificació, el disseny d'accions formatives, la innovació educativa, la formació de formadors, la docència universitària, i l'avaluació de programes i l'impacte de la formació. En l'actualitat, els projectes d'investigació se centren en el desenvolupament i l'avaluació de competències transversals en l'ensenyament universitari, concretament en competències vinculades amb el pensament reflexiu i crític.

Jordi Sabaté i Peiró

Professor Associat (jordi.sabate@uab.cat)

Mestre i pedagog. Diploma d'Estudis Avançats en Investigació Pedagògica a la Universitat Ramon Llull. Professor associat al departament de Pedagogia Aplicada de la Facultat de Ciències de l'Educació de l'UAB des de l'any 2020 i vinculat a la formació inicial del professorat com a professor de l'ICE de l'UB i la Universitat Ramon Llull entre els anys 1996 i 2009.

He estat docent de primària i secundària (especialitat orientació educativa) durant més de 20 anys havent exercit diferents càrrecs com el de director d'institut. He tingut responsabilitats de gestió educativa al Departament d'Educació com a subdirector general de Formació i Desenvolupament del Personal Docent i d'Ordenació Curricular de l'Educació Secundària.

Actualment, desenvolupo la meva activitat professional principal a la Inspecció Territorial d'Educació de la ciutat de Barcelona des de l'expertesa normativa i pràctica en els àmbits curriculars, didàctics i d'organització de centres, amb una mirada inclusiva, orientada a la recerca de l'equitat i l'excel·lència educativa.

Esther Salat Llorente

Professora Associada (esther.salat@uab.cat)

Diplomada en Educació Social i Llicenciada en Pedagogia (UAB), Màster en Govern Local, Postgrau en Gestió i Administració Local i Postgrau en Gestió de Projectes i Serveis Personals a l'Administració. Ha estat tècnica a l'administració local en diverses àrees de serveis a les persones.

Actualment és Regidora d'Educació, Universitat i Família a l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès, Presidenta Delegada del Patronat Municipal d'Educació, membre de la Comissió Permanent d'Educació de l'Associació Catalana de Municipis i Consellera Metropolitana.

En el camp professional col·labora en la definició de polítiques educatives amb institucions com la Diputació de Barcelona, el Consell Comarcal del Vallès Occidental i el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. També treballa en la creació de projectes educatius amb UNICEF, l'Assemblea Internacional de Ciutats Educadores, Eurocities i el Kid's Cluster.

Actualment col·labora en 'Projecte 'Difference', en la recerca i validació de mètodes aplicats a les diferències d'aprenentatge.

Josep M. Sanahuja Gavalda

Professor Titular (josep.sanahuja@uab.cat)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3444-2491>

Llicenciat en Filosofia i Lletres (secció Ciències de l'Educació) i en Psicologia i Doctor en Ciències de l'Educació. Professor Titular del Departament de Pedagogia Aplicada (Unitat de Didàctica i Organització Educativa).

Director del Centre d'Estudis i Recerca per a una Societat Inclusiva (CERSIN) CER de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Coordinador del Màster en Suports per a la Inclusió Educativa i Social. Les seves línies de recerca estan relacionades amb els processos d'exclusió-inclusió, formació del professorat, suport a la inclusió educativa, necessitats educatives de suport.

Publicacions rellevants

Rojas-Pernia, S., Haya-Salmón, I., Sanahuja Gavalda, J. M., & Moron Velasco, M. (Eds.) et al. (2023). *Guia per a la construcció d'espais culturals inclusius*. <https://inartdis.eu>

Rocío Sanchez Ares

Professora Lectora (rocio.sanchez@uab.cat)

ORCID:

Angelina Sánchez Martí

Professora Lectora (angelina.sanchez@uab.cat)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4719-4688>

Doctora en Educació i Societat, Llicenciada en Psicopedagogia i Mestre de Llengües Estrangeres (anglès). Màster en Educació per a la Ciutadania i en Valors.

La meua trajectòria investigadora es va iniciar al Dept. MIDE de la UB, vinculada al Grup de recerca consolidat en Educació Intercultural, on vaig defensar la tesi doctoral "Trajectòries d'èxit educatiu dels joves de famílies immigrades a secundària postobligatòria". Al 2016 vaig passar a ser investigadora postdoctoral a la Facultat d'Educació de la UAB, adscrita al centre interuniversitari i interdepartamental CER-Migracions (2017 SGR 1702).

La meua recerca s'integra, principalment, en la línia de treball centrada en l'estudi de les dimensions i l'impacte de les diversitats i les desigualtats en l'educació. He realitzat també diverses recerques sobre la promoció del pensament reflexiu.

Publicacions rellevants

Sánchez-Martí, A., Ciraso-Calí, A., Fernández-Sequi, H., & Pineda-Herrero, P. (2023). The school-life balance effect on acquiring cross-disciplinary competences in VET: disruption or continuity during COVID-19? *Vocations and Learning*, 16(2), 207-226. <https://doi.org/10.1007/s12186-023-09314-1>

Beremenyi, B. A., Sánchez-Martí, A., & Vergnano, C. (2023). *Població jove gitana: formació i mercat laboral a Barcelona*. Barcelona Activa. https://www.barcelonactiva.cat/documents/20124/49143/Estudi+poblacio+gitana_DIGITAL.pdf

Carme Sanjuan González

Professora Associada Laboral ()

ORCID:

Noemí Santiveri Papiol

Professora Substituta ()

ORCID:

Cecilia Inés Suárez Rivarola

Investigadora Posdoctoral (ceciliaines.suarez@uab.cat)

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-3110-2133>

Llicenciada en Ciències de l'Educació per la Universidad Nacional de Córdoba (Argentina), Màster de Recerca en Educació i Doctora en Educació (menció internacional i premi extraordinari) per la Universitat Autònoma de Barcelona.

Membre de l'Equip de Desenvolupament Organitzacional (CIEDO - UAB), participa en diverses projectes nacionals, europeus i internacionals com a investigadora predoctoral. Les seves línies de recerca es centren en la inclusió educativa i l'educació superior, i les trajectòries educatives d'estudiants de col·lectius vulnerables a les universitats (accés, permanència i graduació) i la cultura d'equitat.

José Tejada Fernández

Catedràtic d'Universitat (jose.tejada@uab.cat)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9044-8826>

Llicenciat en Psicologia i Pedagogia, Doctor en Ciències de l'Educació. Catedràtic de Didàctica i Organització Escolar al Departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Especialista en avaluació de plans i programes de formació, innovació educativa, formació per al treball i formació de professionals de l'educació. Ha exercit la seva activitat docent i investigadora universitària i extrauniversitària en aquests camps, tant en llicenciatures i doctorats, com en màsters i postgraus. És avaluador de diferents agències nacionals (ACSUG, AQU, AGAUR, ANEP, ACSUCYL), així com de revistes (Educar, C&E Cultura y educación de la Fundación Infancia y Aprendizaje; Educación del MEC; Profesorado: Revista de Currículum y Formación del Profesorado; Educacio XX1; Creatividad y sociedad; Pixel-bit; Perfiles educativos; Educational Research and Reviews; INNOVIB. Recursos i recerca educativa de les Illes Balears, etc.).

En l'actualitat és Coordinador General del Grup d'Investigació CIFO (Col·lectiu d'Investigació en Formació Ocupacional), grup consolidat d'investigació per l'Agència de Gestió i Ajuts Universitaris i de Recerca (Generalitat de Catalunya) 2005-SGR01020, sent renovada aquesta situació al 2014 Renovació 2014-2016: SGR0617 (Resolució del 7 de maig 2014), i al 2018 (Renovació 2017-2019-SGR0357. (resolució del 5 de febrer del 2018).

Publicacions rellevants

Jurado de los Santos, P., Navio Gamez, A., Tejada-Fernández, J., & Valls-Figuera, R. G. et al. (2023). *Las competencias de atención a la diversidad sexo-genérica en la formación de profesionales de la educación* (III Congreso Internacional de Orientación Universitaria, Madrid, Spain, 6/09/23). UNED.

José Tello Sánchez

Professor Associat (jose.tello@uab.cat)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3387-7808>

Professor associat de la Unitat MIDE del Departament de Pedagogia Aplicada de la UAB des de març del 2018. Graduat en Educació Social, està vinculat als serveis socioeducatius d'acompanyament a persones que han vist modificada la seva capacitat legal d'obrar i a la xarxa d'atenció a les persones en situació de sensellarisme de l'Ajuntament de Barcelona.

Paral·lelament, des del 2005 vinculat al grup de recerca ERESV (Equip de Recerca en Educació i Seguretat Viàries) i a la Càtedra de Formació i Educació Viària (UAB-Servei Català de Trànsit. Generalitat de Catalunya). Els seus interessos en centren en l'acompanyament socioeducatiu per a persones en situació de vulnerabilitat i el model del canvi d'actituds cap a la conducció segura i eficaç.

Carles Vicén i Jové

Professor Associat (carles.vicen@uab.cat)

Llicenciat en Pedagogia (UB), i Diplomant en Educació Social (URLL). Treballa al Departament de Pedagogia Aplicada a l'àrea del MIDE, impartint assignatures del Grau de Criminologia i del Grau d'Educació Social.

Compagina aquesta docència amb la seva activitat principal a Serveis Penitenciaris, on ha treballat com educador social, com a pedagog, i com a funcionari tècnic, a les presons de Brians1, Brians2, Quatre Camins i CP. Joves. Anteriorment, ha sigut director d'un CRAE Centre Residencial d'Acció Educativa a Barcelona, concertat de DGAIA.

Destacar, tres estades mensuals, com a Formador en el "*Programa de Apoyo a la Reforma y Modernización del Estado*", àmbit de "*Subdirección de Tratamiento de la Dirección General de Prisiones, de la República Dominicana*", depenent de la Procuraduría General de la República, amb conveni amb la UE. Així com a codirector del camp temporal de refugiats Albano-Kosovars, organitzat a Tiana per l'INCAVOL, Creu Roja i la Fundació Pere Tarrés.

Laia Vila Sellés

Professora Substituta (laia.vila@uab.cat)

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-4374-0860>

Graduada en Educació Infantil i Educació Primària per la Universitat Autònoma de Barcelona (2021). També ha realitzat el Màster de Recerca en Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona (2022).

En l'àmbit laboral, ha treballat com a coordinadora pedagògica a diferents centres escolars i en l'àmbit de lleure.

Actualment es troba immersa en l'etapa predoctoral en el marc de l'ajut FI SDUR del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. La seva tesi es focalitza a l'estudi de la Inclusió en Educació Superior, concretament a les Universitats de Catalunya. Actualment, es vinculada al CRiEDO a través d'algun dels seus projectes. També ha treballat com a professora associada a la Universitat Autònoma de Barcelona.

Activitats generals

Formació

La docència del Departament de Pedagogia Aplicada es caracteritza per la seva gran diversitat. Els professors dissenyen, desenvolupen i imparteixen docència en els diferents nivells de grau, postgrau i doctorat.

Graus

El professorat del Departament de Pedagogia Aplicada participa en la formació d'estudis de Grau que s'ofrenen a la Facultat de Ciències de l'Educació, intervenint des de diversos àmbits de coneixement (tecnologia, didàctica, organització, diversitat, mètodes d'investigació, avaluació educativa i orientació):

- Grau d'Educació Infantil
- Grau d'Educació Primària
- Grau d'Educació Social
- Grau de Pedagogia

Proporcionant formació en el camp de la conducta humana i dels grups socials, així com els instruments necessaris per a l'anàlisi del desenvolupament físic, intel·lectual, emotiu i social de l'individu i en les Àrees que li son pròpies, la proposta docent també incorpora col·laboracions amb les Facultats de Filosofia i Lletres, Dret i Psicologia:

- Grau d'Humanitats
- Grau de Musicologia
- Grau de Criminologia
- Grau de Logopèdia

L'expertícia del PDI vinculat aquestes matèries i els alts nivells de qualitat docent fan d'aquestes assignatures a graus externs un referents de compromís, professionalitat i desenvolupament professional.

Màsters

El Departament de Pedagogia Aplicada, participa i impulsa els següents màsters i postgraus:

- Màster Oficial en Direcció i Gestió de Centres Educatius (Titulació conjunta amb la Universitat de Deusto)
- Màster Oficial en Direcció de Centres per la Innovació Educativa
- Màster en Psicopedagogia
- Màster universitari en Formació de Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes
- Màster en Medicació Familiar i en els àmbits del dret privat
- Màster en universitari en Humanitats i Patrimoni Digitals
- Màster en Máster universitario en Innovación Enfermera Aplicada a la Vulnerabilidad y la Salud

En tots aquests estudis de màster el professorat orienta tant en l'àmbit professionalitzador com de recerca en les diferents especialitats i facultats i es realitza un veritable esforç de interdisciplinarietat.

Doctorat

Els estudis de Doctorat en Educació estan dirigits a la formació de personal investigador, amb èmfasi en la metodologia i les tècniques d'investigació, desembocant en la tesi doctoral i focalitzant-se tant en l'àmbit de l'educació formal, com de l'educació no formal.

El nou Programa de Doctorat en Educació, implementat des del curs 2013-2014, és hereu dels antics programes oficials (RD 1393/2007) de Doctorat en Educació, Doctorat en Didàctica de les Matemàtiques i les Ciències, Doctorat en Didàctica de la Història, la Geografia i les Ciències Socials, Doctorat en Didàctica de la Llengua i la Literatura i Doctorat en Didàctica de l'Educació Física, de les Arts Visuals, de la Música i de la Veu, que venien realitzant els departaments de Pedagogia Aplicada, Teories de l'Educació i Pedagogia Social, Didàctica de la Matemàtica i les Ciències Experimentals, Didàctica de la Llengua i la Literatura i de les Ciències Socials, Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal, respectivament.

S'estructura en un únic Doctorat com la integració del conjunt d'ells, mantenint com a àmbits de referència els Departaments esmentats i 12 línies d'investigació per al conjunt d'acord amb els diferents grups de recerca, que fins ara han desenvolupat la formació d'aquest nivell.

Aquests àmbits i línies d'investigació són els següents:

- I. Àmbit Didàctica de la matemàtica i les ciències experimentals
 1. Educació científica i educació ambiental: disseny de l'ensenyament-aprenentatge, contextos, modelització, formació del professorat i desenvolupament professional
 2. Educació matemàtica: disseny de l'ensenyament i l'aprenentatge, contextos, discursos, argumentació, formació del professorat i desenvolupament professional
- II. Àmbit Didàctica de la llengua, i la literatura i de les ciències socials

3. Educació plurilingüe-intercultural i ús de les llengües segones i estrangeres com a vehicle d'aprenentatge a les àrees curriculars.
 4. Didàctica de la literatura infantil-juvenil, reflexió metalingüística i ensenyament de la composició escrita.
 5. Formació del pensament social, històric i geogràfic i educació per a la ciutadania.
- III. Àmbit Didàctica de l'Educació Física, de les Arts Visuals, de la Música i de la Veu
6. Recerca en educació de la música i la veu
 7. Recerca en educació a través del cos i de les arts
- IV. Àmbit Pedagogia aplicada
8. Canvi i millora en educació: Desenvolupament organitzacional, gestió del coneixement col·lectiu, tecnologies aplicades a l'educació, avaluació d'institucions i sistemes, desenvolupament social i comunitari.
 9. Universitat: cultura organitzacional, gestió i govern, lideratge, gènere, desenvolupament del professorat.
 10. Educació i treball: Formació de professionals de la formació, avaluació de programes, innovació formativa, inserció sociolaboral, orientació i desenvolupament personal, escola inclusiva.
- V. Àmbit Teories de l'Educació i Pedagogia Social
11. Teoria de l'educació, política educativa i escola.
 12. Intervenció socioeducativa, formació i avaluació.

Els estudis de Doctorat pretenen així consolidar la diversitat d'enfocaments i aproximacions i l'equilibri entre investigació bàsica i aplicada, de manera que sigui possible una atmosfera intel·lectual rica, condició necessària per a la qualitat de la investigació doctoral. Aquests estudis permeten obtenir el títol de Doctor /a en Educació.

Les principals línies de recerca estan relacionades amb els camps de:

- La formació ocupacional.
- La formació del professorat.
- L'alumnat de l'Educació Obligatoria en risc acadèmic.
- L'organització educativa.
- L'orientació escolar.
- L'educació viària.
- L'escola inclusiva
- La informàtica i la multimèdia aplicades a l'educació.
- L'avaluació institucional i d'equips docents.

Al voltant de les diferents línies de recerca del Departament, s'han agrupat diversos investigadors per tal de col·laborar en el desenvolupament del coneixement en l'educació.

CCUC - Gestió del canvi en les organitzacions de formació, integrat a EDO

Línies de treball actuals: L'estudi del funcionament de les universitats, la cultura de les organitzacions educatives; el gènere com a variable organitzativa; la universitat com a organització que canvia; el canvi de cultura i clima en els centres d'Ensenyament Secundari; el lideratge femení i el desenvolupament de càrrecs acadèmics a la universitat.

Coordina: Diego Castro Ceacero.

Web: <http://grupsderecerca.uab.cat/ccuc/>

CIFO - Col·lectiu d'Investigació en Formació Ocupacional

Línies de treball actuals: La formació de joves i d'adults i, específicament, l'àmbit de la formació vinculada al treball i al desenvolupament personal i social. Formació de professionals de la formació. Innovació formativa. Avaluació de programes i plans de formació. Estratègies i modalitats de formació. Inserció-Integració sociolaboral. Transicions educatives i laborals. Perfiles y competències professionals. Seguiment de egresats.

Coordina: Dr. José Tejada Fernández.

Web: <http://grupsderecerca.uab.cat/cifo/>

DEMOS - Desenvolupament i Millora de les Organitzacions, integrat a EDO

Línies de treball actuals: L'activitat del grup es centra en recerques que tenen com a objecte d'estudi les organitzacions educatives amb l'objectiu de propiciar el seu desenvolupament i millora.

Coordina: Dra. Carme Armengol Asparó.

Web: <http://edo.uab.cat/content/grup-demos>

DiM-Edainet-Entorns d'aprenentatge, innovació i tecnologies

Línies de treball actuals: Ensenyament i aprenentatge per a la compressió, el desenvolupament de l'autonomia i la inclusió en la societat de la informació, tant en els àmbits d'educació formal com no formal i informal. Entorns contemporanis d'ensenyament i aprenentatge, l'ús reflexiu de les tecnologies digitals i l'innovació educativa. La construcció de la subjectivitat en les societats contemporànies: influències dels nous entorns d'informació i comunicació en el desenvolupament personal i professional. La formació dels educadors pel desenvolupament personal i professional.

Coordina: Dra. Alejandra Bosco Paniagua

Web: <https://alejandrabosco.net/dim-edainet/>

Grup de Recerca Diversitat i Orientació (DO)

DO: Diversitat i Orientació

Línies de recerca:

- 1.- Orientació acadèmica i professional de joves i adults en contextos reglats i comunitaris, des d'una perspectiva de justícia social.
- 2.- Orientació i diversitat: Desenvolupament i carrera professionals en joves i adults amb discapacitat. Vida quotidiana i temps de lleure i desenvolupament en persones amb discapacitat.
- 3.- Orientació i desenvolupament de professionals de l'orientació des d'una perspectiva de justícia social.
- 4.- Orientació de joves i adults en contextos d'administració local.

Coordinació: Dr. Màrius Martínez

EDO - Equip de Desenvolupament Organitzacional

Línies de treball actuals: La gestió del coneixement en xarxa; l'avaluació de competències; la capacitat de directius; la creació de xarxes de gestió institucional; l'avaluació de l'impacte de la formació; l'accés a la universitat per a gent gran; la tutoria a la universitat; el desenvolupament organitzacional, l'accés a l'educació post-obligatòria de col·lectius vulnerables, entre d'altres.

Coordina: Dr. Joaquín Gairín.

Web: <http://edo.uab.cat/>

EDURISC

EDURISC - Grup de recerca en l'anàlisi de les polítiques públiques vinculades a la governança del risc en l'àmbit escolar i educatiu, integrat a EDO

Línies de treball actuals: Línia de recerca que es desenvolupa conjuntament amb l'Equip de Desenvolupament Organitzacional (EDO) i el Centre de Recerca en Governança del Risc (GRISC) de la UAB. Es centra en la recerca sobre governança del risc en l'àmbit educatiu i escolar.

Coordina: Dr. Joaquín Gairín.

Web: <http://edo.uab.cat/edurisc>

ERDISC - Grup de Recerca en Diversitat i Inclusió en Societats Complexes, integrat a EDO

Línies de treball actuals: ERDISC persegueix la construcció de coneixement sobre com gestionar la diversitat des d'una perspectiva inclusiva i inclusora en el context d'una societat complexa. Aquesta gestió de la diversitat parteix d'un caràcter marcadament educatiu, és a dir, es centra en l'educació com espai en el qual: (1) La ciutadania pot aprendre competències que li permetin situar-se en processos de gestió inclusiva de la diversitat de forma òptima, amb vistes a la seva inclusió social; (2) La ciutadania ha de trobar en els espais educatius un marc de referència en el qual la gestió inclusiva de la diversitat és una realitat i no un projecte.

Coordina: Dr. Miquel Àngel Essomba Gelabert.

Web: <http://centresderecerca.uab.cat/erdisc/>

ERESV – Càtedra d'Educació i Seguretat Viàries

Línies de treball actuals: Mesures Penals Alternatives; reeducació de conductors; formació de conductors professionals; educació i seguretat viàries per preconductors; formació de formadors; formació inicial de professors de formació viària; prevenció de riscos laborals viaris; educació viària a l'escola

Coordina: Dra. Mercè Jariot Garcia.

Web: <http://grupsderecerca.uab.cat/catedraviaria-eresv/>

GRODE - Grup de recerca orientació i desenvolupament educatiu. Format per tres grups de treball: OVE (Observatori de la violència a les escoles), DEF (Debat, educació i famílies) i COEDUCACIÓ

Línies de treball actuals: Les xarxes de debat educatiu en la comunitat orientades a les famílies; la convivència i la prevenció de la violència als centres educatius; les xarxes interescolars als municipis; el gènere i la coeducació.

Coordina: Dra. Ma. Jesús Comellas.

Web: <http://www.grode.org/>

GROIS - Observatori per a la Inclusió Socioeducativa

Línies de treball actuals: Projectes relacionats amb els col·lectius en situació de vulnerabilitat i els seus processos d'inclusió, així com la seva difusió, atenent a les línies estratègiques europees en matèria d'atenció als col·lectius o grups vulnerables.

Coordina: Dr. Pedro Jurado de los Santos.

IARS - Grup de Recerca en Infància i Adolescència en Risc Social

IARS és un grup de recerca interdisciplinari i interuniversitari que va néixer amb la voluntat de contribuir des de la recerca a la millora de l'atenció a la Infància i l'Adolescència en Risc Social. El grup està format per acadèmics i professionals que volen donar suport als professionals i als responsables polítics per a què puguin desenvolupar la seva tasca basant-se en l'evidència empírica.

Coordina: Dra. Montserrat Rodríguez Parrón

Laboratori de Serveis (EDO-SERVEIS)

<https://webs.uab.cat/edoserveis/>

EDO-SERVEIS, vinculat a l'Equip de Desenvolupament Organitzacional (EDO) del Departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona, es va crear l'any 2012 amb el clar

objectiu de promoure la transferència a la societat dels coneixements adquirits durant més de 20 anys d'experiència en el desenvolupament de les organitzacions educatives i de formació. Des de octubre de 2020 ha quedat integrat amb el Centre de Recerca i Estudis pel Desenvolupament Organitzatiu.

Els temes d'interès i treball de l'EDO es relacionen amb la naturalesa de les organitzacions formatives, la seva tipologia, els sistemes d'ordenació i gestió institucional, les dinàmiques institucionals, els sistemes d'avaluació interna i externa, les estratègies de canvi, el rol dels directius, l'efecte de les noves tecnologies, la creació i gestió del coneixement, l'avaluació de la transferència i l'impacte de la formació, l'aprenentatge informal i la seguretat integral en centres educatius, entre d'altres.

Al llarg de l'any 2023 s'ha treballat en les activitats planificades durant l'any anterior, i planificant noves activitats per a implementar durant l'any 2024. Entre les activitats de caràcter periòdic que es van realitzar foren:

- UB, UdL, URV, UOC, UdG, UVic, URL, U. Andorra: Conveni de col·laboració per a la creació del Fòrum Internacional d'Educació i Tecnologia. Durant el 2023 es va organitzar la Jornada "FIET 2023: Repensant els espais i recursos digitals per a l'aprenentatge" a la Universitat d'Andorra.
- Organització del VII Congrés Internacional EDO, sota el lema "Aprenentatge i intel·ligència col·lectiva a les organitzacions després de la pandèmia", celebrat a Barcelona els dies 17, 18 i 19 de maig de 2023.

Paral·lelament es va iniciar el conveni de col·laboració amb el Departament d'Educació - Generalitat de Catalunya per a la Formació en Competència Digital Docent (Diploma Especialització i curs Especialització).

Al mateix temps, es va signar el conveni amb la Fundació Ricardo Fisas Natura Bissé per l'assessorament al Project Difference.

Centre de Recerca i Estudis pel Desenvolupament Organitzatiu (CRiEDO)

<http://criedo-uab.cat>

El Centre de Recerca i Estudis pel Desenvolupament Organitzatiu (CRiEDO) és una institució acadèmica especialitzada en l'anàlisi i el desenvolupament d'organitzacions, especialment aquelles dedicades a la formació i l'educació.

El seu antecedent principal és l'Equip de Desenvolupament Organitzacional (EDO: <https://webs.uab.cat/gedo/>), creat com a grup ANE l'any 1999 i reconegut com a grup de recerca consolidat des de 2005, amb renovacions en les convocatòries de 2009, 2014, 2018 i 2021. El CRiEDO es va constituir com a centre permanent per acord del Consell de Govern de la UAB el 21 de juliol de 2020.

La finalitat del CRiEDO és contribuir a la millora, innovació i transformació de les organitzacions formatives, mitjançant la recerca, la docència, la transferència de coneixement i el suport institucional. Les seves actuacions es basen en processos de reflexió i anàlisi científica, disseny d'intervencions aplicades i avaluació institucional.

Les activitats del Centre es poden dur a terme tant dins com fora del campus de la UAB, i poden ser desenvolupades de manera exclusiva o en col·laboració amb altres entitats.

El CRiEDO estructura la seva activitat al voltant de diverses línies de treball estratègiques, entre les quals destaquen:

- CEArt – Cambio educativo a través de las artes
Coord: Gemma París Romia
- PEIE – Práctica educativa Informada por la evidencia
Coord: Georgeta Ion
- E-DIOR – Entornos digitales a las organizaciones educativas
Coord: Alejandra Bosco Paniagua
- GEMOE – Gestión y mejora de las organizaciones educativas
Coord: Carme Armengol Asparó
- OIE – Orientación e inclusión educativas
Coord: Patricia Olmos Rueda
- DEPRO – Desarrollo Profesional a las Organizaciones
Coord: Diego Castro Ceacero

Des de l'any 2023, el Centre ha desenvolupat:

- 10 projectes competitius internacionals
- 7 projectes d'àmbit estatal

- 10 projectes d'àmbit autonòmic
- 5 convenis de col·laboració amb institucions educatives, administracions públiques i entitats del tercer sector

El CRiEDO té 26 membres adscrits, incloent-hi professorat, personal en formació i tècnics de suport a la recerca, així com 34 doctorands.

El Centre participa activament en diverses xarxes i institucions nacionals i internacionals, com ara:

- RedAGE (Red de Apoyo a la Gestión Educativa)
- RETINDE (Red Transdisciplinar de Investigación Educativa)
- EDULID (Observatorio Ibérico de Liderazgo Educativo)
- FIET (Fòrum Internacional d'Educació i Tecnologia)
- CORE Educació i Ocupabilitat
- FEAEC (Fòrum Europeu d'Administradors de l'Educació)
- RELFIDO (Red Europea y Latinoamericana de Formación e Innovación Docente)

Pel que fa a la presència digital, el Centre manté una web institucional actualitzada que recull informació sobre els projectes, publicacions, activitats formatives i esdeveniments organitzats: <https://www.criedo-uab.cat>. A més, el CRiEDO té una presència activa a les xarxes socials, on comparteix continguts, recursos i reflexions per fomentar el debat educatiu i la transferència de coneixement:

- Facebook: GrupEDO
- X: GrupoEDO
- Instagram: grupo_edo
- LinkedIn: GrupoEDO
- Bluesky: criedo-uab.cat

Aquest ecosistema digital facilita la difusió del coneixement, la interacció amb la comunitat educativa i la visibilitat internacional del Centre. Podeu seguir les activitats del Centre i accedir als nostres recursos a través de la Newsletter mensual i gratuïta i subscriure a la mateixa a través de la pàgina web (pestanya "Newsletter del CRiEDO", part inferior esquerra).

Càtedra de Formació i Educació Viàries

<http://grupsderecerca.uab.cat/catedraviaria-eresv/>

La Càtedra de Formació i Educació Viàries va ser creada el 4 de novembre de 2004 fruit conveni de col·laboració entre el Servei Català de Trànsit (Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya) i la Universitat Autònoma de Barcelona.

La Càtedra està vinculada al Departament de Pedagogia Aplicada de la Facultat de Ciències de l'Educació i té com a finalitat contribuir en la reducció de l'accidentalitat i millorar la qualitat de vida de les persones a través de la sensibilització, la comunicació, la formació i la dinamització dels agents socials.

En aquest sentit, al llarg de l'any 2020, s'han realitzat les següents accions:

1. Actuacions de transferència de coneixement al territori

Totes les actuacions de transferència de la recerca generada per la Càtedra tenen a veure amb la revisió, desenvolupament i avaluació de la formació inicial i permanent de professors de formació viària, de formadors SIMS i de psicòlegs SIMS.

2. Accions d'investigació i recerca

S'han desenvolupat recerques sobre:

- Les conviccions, valors y habilitats dels professors de formació viària per formar conductors segurs.
- L'eficàcia dels cursos de sensibilització i reeducació de conductors infractors a través de l'estudi de les sancions.
- Els factors que intervenen en la conducció segura dels conductors professionals.

3. Accions de generació de xarxes per la formació i la recerca en formació i educació viàries

Participació en la Taula d'entitats del sector de la mobilitat i la seguretat viària – Pacte Nacional per a la Mobilitat Segura i Sostenible. En la que es va desenvolupa una proposta de bases del PNMSS i el desenvolupament dels eixos, els sub-eixos i les línies estratègiques del Pacte.

El PNMSS marca l'Estratègia Catalana de Seguretat Viària per a la propera dècada, amb l'objectiu de garantir la transició cap a una mobilitat més segura i, al mateix temps, sostenible, saludable, connectada i automatitzada a tot Catalunya.

Aquest document pretén donar resposta als reptes de la mobilitat segura, sostenible, saludable i connectada, en línia amb els objectius de la Unió Europea, tant pel que fa a la Visió Zero com a la lluita contra el canvi climàtic i tots aquells efectes nocius derivats de la mobilitat.

Càtedra d'Educació Comunitària

<http://pagines.uab.cat/catedraeducomunitaria>

La Càtedra d'Educació Comunitària neix a finals de l'any 2013 per acord de la Fundació La Caixa i la UAB. L'acord es subscriu en la constatació que ambdues entitats tenen objectius i interessos en els camps formatiu, científic, tecnològic i cultural i estan

interessades en la creació d'una càtedra amb l'objecte d'establir un marc per al desenvolupament de programes d'investigació i intervenció relacionats amb l'educació de caire comunitari que faciliti la millora en les intervencions socioeducatives, posant l'èmfasi en les pràctiques inclusives. Com a elements clau de treball s'estableixen els següents punts:

- Contribuir a la consolidació de les línies de treball de major capacitat analítica en el camp de l'educació comunitària a Catalunya.
- Afavorir una major projecció i impacte social de la recerca cap a l'administració pública, la societat civil, les famílies i els centres educatius.
- Transferir les conclusions de les principals línies d'investigació/intervenció a les polítiques públiques catalanes.
- Transferir el coneixement a partir de processos de Formació/ Investigació/ Acció al conjunt de la societat.

En aquest sentit, al llarg de l'any 2020, s'han realitzat les següents accions:

1. Actuacions de transferència de coneixement al territori

Realització d'avaluacions comunitàries i activitats formatives en diversos territoris en el marc del Programa Social de Suport Familiar a l'Èxit Educatiu. El 2020, s'ha treballat a: Taco (Tenerife), Paterna (barris la Coma i Santa Rita), El Prat de Llobregat, Ceuta, Cartagena, Málaga, Santa Coloma de Gramenet, Madrid (districtes de San Pascual i Cañada Real) i Logroño.

2. Accions d'investigació i recerca

- Tesi doctoral d'Anna Tarrés 'Alumnat d'Incorporació Tardana i vinculació en l'aprenentatge en contextos desfavorits a Catalunya. Trajectòries educatives i esdeveniments vitals cap a la continuïtat escolar' (UAB) .
- Treball Final de Màster "La relación entre familias y escuela en el distrito de Sant Martí de Barcelona" (Màster de recerca en educació – MURE, UAB). Autora: Wen Jing Gao.

3. Accions de generació de xarxes per la formació i la recerca en educació comunitària

- Col·laboració amb la RIECI, Red de investigación sobre estudios culturales e interculturalidad (Amèrica Llatina,) amb seu a la Universidad Catòlica de Temuco.
- Impuls a la recerca a través de la XIREC (Xarxa interuniversitària de recerca en Educació comunitària a Catalunya) per l'estudi del suport de l'educació comunitària als processos educatius en els col·lectius més vulnerables en el context de la pandèmia de la COVID-19.

Centre d'Estudis i Recerca per a una Societat Inclusiva (CERSIN)

<https://cersin.uab.cat/>

El Centre d'Estudis i Recerca per a una Societat Inclusiva va ser creat per la Universitat Autònoma de Barcelona l'any 2018 amb l'objectiu de desenvolupar línies de recerca que permetin analitzar el binomi **exclusió-inclusió** des d'una perspectiva educativa, laboral, cultural i social, així com la promoció d'**activitats de transferència del coneixement i d'assessorament** encaminades a fomentar els processos inclusius.

Es tracta d'un centre amb un marcat caràcter interdisciplinari on els/les investigadors/es provenen de diferents departaments de la UAB per tal d'abordar els processos d'inclusió des de diferents disciplines (educació, psicologia, dret, sociologia, tecnologia, comunicació, etc.) i d'aquesta manera activar línies de recerca àmplies i diversificades, que tinguin com a eix central aquest camp d'estudi, creant sinergies i enriquint-nos de cada una d'elles.

Entre les activitats desenvolupades durant l'any 2020 cal destacar:

- Desenvolupament del Màster en Suports per a la Inclusió Educativa i Social.
- Activitats formatives i d'assessorament:
 - ✓ Conversa pedagògica: El procés d'inclusió en el nou context educatiu. SIEI: Intercanviem experiències per avançar en el procés d'inclusió.
 - ✓ El suport a l'aula ordinària en l'educació secundària.
 - ✓ Programa CROMA 2.0: Desenvolupament de les competències artístiques.
- Direcció i participació en projectes:
 - ✓ Llibre Blanc de la Formació Ocupació i Treball de les Persones amb Discapacitat i Especials Dificultats en els Centres Especials de Treball de Catalunya
 - ✓ Fostering social inclusion for all through artistic education by developing support for students with disabilities. (INART-dis) (2020-2023)
 - ✓ Millora de la qualitat de la vida de persones grans del casal El Roure

Direcció: Dr. Josep M. Sanahuja Gavalda

DIRECCIÓ

Direcció

Dr. Diego CASTRO CEACERO

Secretaria

Dra. Anna DÍAZ VICARIO

EDUCAR és una revista científica d'accés obert, publicada pel Departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona (Espanya) fundada l'any 1982. L'objectiu de la revista és difondre els resultats de la investigació educativa amb la finalitat de promoure'ls i compartir-los entre la comunitat científica, els professionals i acadèmics, així com el públic especialitzat en temàtiques pedagògiques.

EDUCAR posa el focus en temes educatius des d'una perspectiva interdisciplinar. Publica articles inèdits d'investigació aplicada (de metodologia quantitativa i/o qualitativa) i revisions fonamentades teòricament. La publicació és semestral (gener i juliol) i s'estructura en les següents seccions: Monogràfic i Temes d'investigació.

El Monogràfic inclou treballs especialitzats sobre la temàtica escollida en cada número. Les persones interessades en proposar i coordinar un nombre monogràfic hauran de presentar la proposta seguint les indicacions que trobaran a la secció "Trameses". La proposta serà sotmesa a la consideració del Comitè Editorial de la Revista qui prendrà la decisió de considerar o no les propostes de monogràfic sotmeses a avaluació. Igualment, cal considerar que la decisió final d'acceptar un article proposat per a la secció de monogràfic és de la direcció i secretaria de la Revista i no de la coordinació del monogràfic.

La secció Temes d'investigació recull treballs en el camp de l'educació, vinculats a temàtiques d'interès actuals no necessàriament vinculades a la temàtica del monogràfic.

Els autors interessats en publicar a la Revista EDUCAR han de considerar que:

- Només podran tenir un enviament actiu com a autor o coautor d'una proposta.
- Un mateix autor només podrà publicar un article per volum.
- Només publiquem dos articles de validació d'instruments per volum.

Només publiquem dos articles de revisió fonamentades teòricament per volum. En els darrers anys, EDUCAR està apostant clarament per un increment de la qualitat dels

articles publicats, la internacionalització de la revista, la transparència en la gestió de tot el procés editorial i, conseqüentment, en la millora de la presència d'EDUCAR en diferents índexs d'impacte i bases de dades nacionals i internacionals. Prova d'això és:

- 1) Política d'accés lliure. EDUCAR proporciona accés lliure immediat al seu contingut sota el principi que fer disponible lliurement la investigació al públic fomenta un major intercanvi del coneixement global.
- 2) Segons dades de Revistes Catalanes amb Accés Obert (RACO), EDUCAR manté més de 100000 consultes anuals i figura en el cinquè lloc d'entre les 30 revistes més consultades durant el 2020 en tota la base de dades de RACO, amb 105.175 consultes.
- 3) Increment del nombre de bases de dades i índexs on té presència la revista (<http://educar.uab.cat/pages/view/indexed>) i millora de la seva posició en alguns d'ells: SCOPUS; AERES (Agence d'évaluation de la recherche et de l'enseignement supérieur); CARHUS+ (nivell B); CIRC (Clasificación Integrada de Revistas Científicas); CiteFactor (Academic Scientific Journals); Dialnet (Unirioja); DICE (Difusión y Calidad Editorial de las Revistas Españolas de Ciencias Sociales y Jurídicas); DOAJ (Directory of Open Access Journals); DULCINEA; EBSCO Discovery Service; Educ@ment; Emerging Sources Citation Index (ESCI). Thomson Reuters; ERA (Educational Research Abstracts Online); ERIH PLUS (European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences); EZ3 (Elektronische Zeitschriftenbibliothek); FRANCIS; Fuente Académica Premier (EBSCO); Google Scholar; INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL; InfoBase Index; IN-RECS (Índice de Impacto de las Revistas Españolas de Ciencias Sociales); IRESIE (Índice de Revistas de Educación Superior e Investigación Educativa); Latindex; MIAR (Matriu d'Informació per a l'Avaluació de Revistes); PSICODOC (Base de datos bibliográfica de Psicología); RACO (Revistes Catalanes con Acceso Abierto); REBIUN (Red de Bibliotecas Universitarias); REDALYC (Red de Revistas Científicas de América Latina y el Caribe, España y Portugal); RESH (Revistas Españolas de Ciencias Sociales y Humanas); WorldCAT; ZDB (Zeitschriftendatenbank).
- 4) Increment de la internacionalització. Les dades disponible a RACO (<http://www.raco.cat/>) senyalen que les consultes a la Revista EDUCAR inclouen a països europeus (principalment, Alemanya i Espanya), nord-americans (destacant Mèxic i Estats Units) i sud-americans (Argentina, Equador, Xile i Colòmbia, Perú, entre d'altres).
- 5) En els darrers anys ha incrementat considerablement tant el número d'usuaris registrats (de 611 l'any 2015 a 2006 l'any 2020) com de lectors registrats (de 296 l'any 2015 a 1190 l'any 2020).
- 6) Des de l'any 2016 compta amb el segell de qualitat per a revistes científiques de la Fundació Espanyola de Ciència i Tecnologia (FECYT).
- 7) L'any 2022 figura en SCOPUS en Q2 (Comunicació) y Q2 (Educació).

Número 59/1 (gener-juny 2023)

“Educació i gènere: Experiències des de les pedagogies feministes en el camp de l'educació”

Monogràfic

Presentació: Educació i gènere: experiències des de les pedagogies feministes en el camp de l'educació

Ingrid Agud-Morell & Valeria Breull-Arancibia

‘Prendre’ns el context seriosament’: explorar la posada en pràctica de les directrius polítiques de gènere a l'educació a Catalunya

Alejandro Caravaca, Xènia Gavalda-Elias, Berta Llos & Edgar Quilabert

La queixa com a pedagogia feminista: el cas de la resposta a la violència a la Universitat de la República

Laura López-Gallego, Adriana Rovira Benítez & Cecilia Montes Maldonado

Pedagogies feministes a la universitat, realitat o utopia? Una anàlisi de la formació dels i les professionals de l'àmbit educatiu

Milena Villar Varela, María-José Méndez-Lois, Felicidad Barreiro Fernández & Aixa Permuy Martínez

Cap a una docència ciberfeminista: percepcions sobre la inclusió de la perspectiva de gènere en carreres de grau en modalitat en línia a Xile

Paloma Sepúlveda-Parrini

El relat autobiogràfic com a mètode docent feminista

Mireia Foradada Villar & Sara López Ruiz

Diversitat sexe-genèrica i relats de vida: percepcions i testimonis d'estudiants del màster de Secundària

Francisco Javier Cantos Aldaz, Aida Sanahuja Ribés & Lidón Moliner Miravet

Alumnat trans. Una oportunitat per desenvolupar pedagogies feministes a l'escola

Mercedes Sánchez Sáinz, Raúl García Medina, Melani Penna Tosso

Gènere, afectivitat i sexualitat a l'educació primària: estudi de cas sobre un programa xilè

FValeria Breull-Arancibia & Ingrid Agud-Morell

Cap a l'empoderament de nenes i dones adolescents: potenciar els referents femenins

Rosario García-Huidobro Munita, Ninoska Schenffeldt Ulloa, Catalina Montenegro González, Karen Navarrete Astete & Marisa Lara Escobar

Temes de recerca

Patrons d'aprenentatge, estrès acadèmic i rendiment en universitaris de primer curs: un estudi exploratori

Antonio Vega-Martínez, J. Reinaldo Martínez-Fernández & Jordi Lluís Coiduras-Rodríguez

Necessitats formatives del perfil creatiu-innovador del docent universitari formador de professors de les carreres pedagògiques a Xile

Carolina Albuquerque Campos & José Tejada Fernández

Influència del context escolar en les tasques que calia realitzar a casa durant la covid-19: percepció familiar

José Santiago Álvarez Muñoz, M.ª Ángeles Hernández Prados & Juan Antonio Gil Noguera

Perspectives de professorat i alumnat sobre l'ús intensiu de la tecnologia per a l'ensenyament i l'aprenentatge

Ingrid Noguera-Fructuoso & Paloma Valdivia-Vizarreta

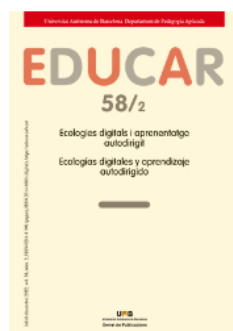
L'empoderament juvenil des de la perspectiva de qui educa: les dimensions individual i comunitària

Anna Ciraso-Calí, Mireia Sala, Pilar Pineda-Herrero & Xavier Úcar

Punts de vista

Utilitat de la formació en citació per evitar pràctiques deshonestes en treballs acadèmics universitaris

M.ª Josefa Mosteiro García, Ana M.ª Porto Castro, Lucia Lareo Pena & Álvaro Lorenzo Rey

Número 59/2
(juliol-desembre 2023)

“Innovació educativa en temps complexos”

Monogràfic

Presentació: La innovació educativa en temps complexos
Antoni Navío Gámez & Carme Ruiz Bueno

Aprententatge dels components del pensament computacional mitjançant una aplicació virtual de l'Educació 4.0 en l'entorn del pensament complex
Carlos Enrique George-Reyes, Jessica Alejandra Ruiz-Ramírez, Yessica Betzabe Contreras Fuentes & Edgar Omar López-Caudana

Oportunitats i necessitats percebudes entre docents d'educació primària per a l'ús educatiu de les TIC
Nekane Larrañaga, Estefanía Jiménez & Maialen Garmendia

Anàlisi d'una intervenció educativa basada en ACAD Toolkit per millorar el disseny didàctic en futurs docents
Sara Buils, M.ª Ángeles Llopis-Nebot, Gracia Valdeolivas-Novella & Francesc M. Esteve-Mon

Ludificació: metodologia utilitzada per desenvolupar competències específiques i transversals a Magisteri
Esther Edo Agustín

El model VESS i el desenvolupament de les funcions executives en edats primerenques per afrontar la vida en societat
María Helena Romero Esquinas, Juan Manuel Muñoz González & María Dolores Hidalgo Ariza

Avaluació de la combinació de classe invertida i ús d'aplicacions per promoure una docència universitària interactiva
Myriam Rodríguez-Pasquín, Miguel Esteban-Yago, María López-Martínez & Olga García-Luque

Temes de recerca

Utilitat de les xarxes socials en la divulgació científica de les ciències socials a Espanya
José David Gutiérrez-Sánchez, Elias Said-Hung & Noemí García-Sanjuán
Oportunitats i necessitats percebudes entre docents d'educació primària per a l'ús educatiu de les TIC
Nekane Larrañaga, Estefanía Jiménez & Maialen Garmendia

Col·laboració docent envers el model de comunitats professionals d'aprenentatge

Marcela Andrea Peña Ruz

Educar en els marges del sistema: educació comunitària per a l'emancipació

Hector Alonso-Martínez & Enrique-Javier Díez-Gutiérrez

Autopercepció del professorat universitari sobre la competència digital docent

Luis Eduardo Paz Saavedra & Mercè Gisbert Cervera

Barreres formatives, personals i ambientals de l'ensenyament en línia

Anabel Ramos Pla, Begoña Sampedro Requena, Isabel del Arco, Verónica Marín Díaz & Òscar Flores-Alarcia

Influència de l'optimisme versus pessimisme en la satisfacció vital d'estudiants universitaris

LÓscar Gavín-Chocano, Inmaculada García-Martínez & David Molero

Programa de millora competencial i psicosociemocional de l'alumnat de Formació Professional Bàsica

Lionel Sánchez-Bolívar, Asunción Martínez-Martínez, Félix Zurita-Ortega & Sergio Escalante-González

Representacions socials al voltant de l'educació inclusiva: un abordatge des de la teoria fonamentada en la comunitat Sorda

Erika Paola Motta Totena & Jorge Eliécer Rivera Franco

Punts de vista

Pros i contres de dirigir un departament universitari: anàlisi sistemàtica de literatura

Carmen Álvarez-Álvarez

Activitats de transferència

A continuació es detallen les activitats del professorat del Departament destinades a aplicar el coneixement científic, generat a partir de les activitats de recerca, a realitats professionals i institucionals amb la finalitat de respondre a les necessitats formatives, d'innovació i desenvolupament. Aquestes activitats, realitzades a través de convenis institucionals de col·laboració o d'altres acords, es concreten en processos formatius i d'assessorament a un conjunt d'entitats i organismes nacionals i estatals.

1. **Convenis: Desenvolupament de cursos per a formadors/es i psicòlegs-formadors/es dels cursos de sensibilització i reeducació viària i per al reciclatge dels formadors/es que desenvolupen aquests cursos**
Jariot Garcia, Mercè (Responsable). Del 08/06/2021 al 31/12/2023. Entitat finançadora: Servei Català de Trànsit de la Generalitat de Catalunya. Import: 143.500,00€
2. **Convenis: Recerca avaluativa sobre la situació de l'Orientació als centres de primària i secundària sostinguts amb fons públics de Catalunya**
Martínez Muñoz, Mario (Responsable). Del 11/07/2022 al 31/12/2023. Entitat finançadora: Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Import: 12.600,00€
3. **Convenis: Realitzar els treballs de suport a l'actuació Espais de Debat Educatiu, que es durà a terme als ajuntaments de l'Hospitalet de Llobregat i de Pineda de Mar**
Essomba Gelabert, Miquel Àngel (Responsable). Del 23/09/2022 al 22/09/2023. Entitat finançadora: Diputació de Barcelona. Import: 6.000,00€
4. **Convenis: Revisió i actualització del programa de sensibilització d'infractors per a una mobilitat segura: qüestionari qar-c, guia del formador, guia de l'alumne i power point**
Jariot Garcia, Mercè (Responsable). Del 01/11/2022 al 30/11/2023. Entitat finançadora: UTE FAC-CNAE. Import: 15.190,00€
5. **Convenis: Elaboració del Pla de xoc per combatre la segregació escolar, concedida a l'Ajuntament de Sabadell i per a l'Elaboració d'un Pla local per una escolaritat equilibrada, concedida a l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès, ambdós pel Modelatge de l'estratègia per un pacte local contra la segregació i en el marc de la convocatòria de l'any 2022 del Catàleg de serveis 2021-2023**
Essomba Gelabert, Miquel Àngel (Responsable). Del 22/12/2022 al 21/12/2023. Entitat finançadora: Diputació de Barcelona. Import: 14.600,00€

6. **Convenis: Formulació de la implementació del Pla local d'educació, concedida a l'Ajuntament de l'Ametlla del Vallès i a l'actuació Pla local d'educació. Implementació, concedida a l'Ajuntament de Navàs, en el marc de la convocatòria de l'any 2022 del Catàleg de serveis 2021-2023** Essomba Gelabert, Miquel Àngel (Responsable). Del 22/12/2022 al 21/12/2023. Entitat finançadora: Diputació de Barcelona. Import: 14.860,00€
7. **Convenis: Desenvolupament de la fase de presència-segon torn del curs per a l'obtenció del certificat d'aptitud de professor/a de formació viària** Jariot Garcia, Mercè (Responsable). Del 01/01/2023 al 31/12/2024. Entitat finançadora: Servei Català de Trànsit de la Generalitat de Catalunya. Import: 425.580,00€
8. **Convenis: Elaboració d'un article d'anàlisi global de resultats de la 4a edició del Panel sobre els centres i serveis municipals de formació de persones adultes** Martinez Muñoz, Mario (Responsable). Del 01/01/2023 al 21/06/2023. Entitat finançadora: Diputació de Barcelona. Import: 1.000,00€
9. **Convenis: Preparació i desenvolupament de l'avaluació ordinària i de recuperació corresponent a la fase a distància del curs per a l'obtenció del certificat d'aptitud de professor/a de formació viària (exp. SCT-2023-9)** Rodríguez Parrón, Montserrat (Responsable). Del 14/03/2023 al 31/12/2024. Entitat finançadora: Servei Català de Trànsit de la Generalitat de Catalunya. Import: 53.800,00€
10. **Convenis: Avaluació i millora de l'Aplicatiu RTI del Projecte Difference a partir de les dades recollides en el període 2021-2023** Gairín Sallán, Joaquín (Responsable). Del 15/07/2023 al 30/01/2024. Entitat finançadora: Fundación Ricardo Fisas Natura Bissé. Import: 11.262,00€
11. **Convenis: Dinamització i impuls de la taula de participació per un sistema educatiu inclusiu pel curs 2023-24** Essomba Gelabert, Miquel Àngel (Responsable). Del 13/09/2023 al 31/12/2024. Entitat finançadora: Generalitat de Catalunya. Import: 14.550,00€
12. **Convenis: Elaborar treballs de suport de l'actuació Pacte Local contra la Segregació Educativa, concedida als ajuntaments de Premià de Mar i Sant Just Desvern, en el marc de la convocatòria de l'any 2023 del Catàleg de serveis 2021-2023** Essomba Gelabert, Miquel Àngel (Responsable). Del 20/10/2023 al 19/10/2024. Entitat finançadora: Diputació de Barcelona. Import: 14.500,00€
13. **Convenis: Treballs de suport de l'actuació Projecte educatiu de ciutat: revisió, concedida a l'Ajuntament de Molins de Rei, en el marc de la convocatòria de l'any 2023 del Catàleg de serveis 2021-2023** Essomba Gelabert, Miquel Àngel (Responsable). Del 10/11/2023 al 09/11/2024. Entitat finançadora: Diputació de Barcelona. Import: 9.875,00€

DIRECCIÓ PROJECTES DE RECERCA

1. **EIPSI: Evidence Informed Practice for School Inclusion**

Ion, Georgeta (IP) | Díaz Vicario, Anna | Gairín Sallán, Joaquín | Sanjuan González, Carme | Suárez Rivarola, Cecilia Inés | Barrera Corominas, Aleix | Burriel, F. | Cadena Bordoll, Á. | Corral, M. I. | Dieste Barranco, M. | Lopez Crespo, Saida | Lorenzo Gales, N. | Martinez Minguez, L. | Pattier, D. | Gómez Jarabo, I. Del 01/10/2020 al 30/06/2023. Entitat finançadora: European Commission (Erasmus +). Import: 371.181,00 €

2. **D-Eva: Practical skills evaluation with digital technologies in teacher education**

Ion, Georgeta (IP) | López Simó, V. | Noguera Fructuoso, Ingrid | Blanch Gelabert, Silvia | Morodo Horrillo, Andy | Martinez Minguez, L. | Alguacil Mir, Laia | Barrera Corominas, Aleix | Díaz Vicario, Anna | Mercader Juan, Cristina | Codina Hernández, Jordi. Del 01/03/2021 al 31/08/2023. Entitat finançadora: European Commission (Erasmus +). Import: 201.353,00 €

3. **Estrategias de resiliencia para la inclusión de alumnado en vulnerabilidad ante situaciones de emergencia social. Prácticas y oportunidades para la transformación educativa (PID2020-118198RB-I00)**

Essomba Gelabert, Miquel Àngel (IP) | Martínez Lozano, Virginia (IP) | Alcalá del Omlo Fernández, Maria Jose | Almaguer Kalixto, Patricia Eugenia | Alvarez Valdivia, Ibis Marlene | Arias Sánchez, Samuel | Blanch Gelabert, Silvia | Boira Sarto, Santiago Jose | Botella Corral, Joan | Bretones Peregrina, Eva | Camps Orfila, Silvia | Eito Mateo, Antonio | Flores Aguilar, Gonzalo | Forestello, Ana Maria | Garcia Martinez, Jesus | Gimeno Monterde, Chabier | Gomez Poyato, Maria Jose | González Sodis, José Luis | Guitart Aced, Rosa Maria | Lalueza Sazatornil, Jose Luis | Leiva Olivencia, Juan Jose | Mecías Gómez-Estern, Beatriz | Marco Macarro, María José | Martín Escamilla, Jara | Matias Solanilla, Antonio | Nadeu Pui Pey, Maria | Pozos Pérez, Katia Verónica | Santos Villalba, María Jesús | Tarres Vallespi, Anna | Weise, Crista. Del 01/09/2021 al 31/08/2024. Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación (MICINN). Import: 53.361,00€

4. **El trànsit cap a la professió docent. INDUCTEACHING: Validació d una proposta d inducció docent lligada a la formació inicial i primer any docent de mestres/as de primària.**

Olmos Rueda, Patricia (IP) | Armengol Asparo, Maria Carme | del Arco Bravo, Isabel | Díaz Vicario, Anna | de Miguel Cabezero, P. | Esteruel, S. | Florenza, P. | Gairín Sallán, Joaquín | García, R. | Lobo, D. | López, M. M. | Marqués, L. | Moscardó, A. | Mur, C. | Puyo, J. | Ramos, A. I. | Ramos-Pla, A. | Romero, T. | Samà, J. | Tintoré, M. | Viladegut, A. | Violant, V. Del 05/10/2021 al 30/06/2023. Entitat finançadora: AGAUR (Programa ARMIF). Import: 25.000 €

5. **Transformer les cadres pour l'inclusion de tous (2021-1-FR01-KA220-ADU-000033655)**

Sánchez Martí, Angelina (IP) | Al Jebary Amisnaou, Chaimae | Alfocea Búñez, Susana | Gálvez Angulo, Beatriz Simona | Llos Casadella, Berta

| López Ruiz, Sara | Rebull Sánchez, Marta | Richter Castillo, Clara Irene. Del 01/11/2021 al 21/01/2024. Entitat finançadora: Servicio Español para la Internacionalización de la Educación (+1 más). Import: 335.738,00€

6. Col·lectiu d'Investigació en Formació Ocupacional (CIFO) (2021SGR01302)

Navio Gamez, Antonio (IP) | Berbel Gimenez, Gaspar | Fandos Garrido, Manel | Jurado de los Santos, Pedro | Mas Torello, Oscar | Ruiz Bueno, Carmen | Tejada Fernández, Jose. Del 01/01/2022 al 30/06/2025. Entitat finançadora: Direcció General de Recerca de la Generalitat de Catalunya. Import: 0,00€

7. Equip de Desenvolupament Organitzatiu (2021SGR00795)

Armengol Asparo, Maria Carme (IP) | Barrera Corominas, Aleix | Bosco Paniagua, Maria Alejandra | Brown, Chris | Castro Ceacero, Diego | Codina Hernández, Jordi | del Arco Bravo, Isabel | Díaz Vicario, Anna | Duran Bellonch, Maria del Mar | Flores Alarcia, Óscar | Gairín Sallán, Joaquín | Galdames Calderón, Marisol Margarita | Ion, Georgeta | López Crespo, Saida | Mercader Juan, Cristina | Muñoz Moreno, Jose Luis | Olmos Rueda, Patricia | Paris Romia, Gemma | Peña Ruz, Marcela Andrae | Ramos-Pla, Anabel | Rodríguez Gómez, David | Samudio, Nicolas | Suárez Rivarola, Cecilia Inés | Tintoré Espuny, Mireia | Villalba Benítez, Sara Magdalena | Villarroel, Cony Fernanda. Del 01/01/2022 al 30/06/2025. Entitat finançadora: Direcció General de Recerca de la Generalitat de Catalunya. Import: 60.000,00€

8. Orienta4VET: VET: an attractive and viable pathway. Innovating in VET through guidance processes and exploring flexible and diversified opportunities in VET

Olmos Rueda, Patricia (IP) | Díaz Vicario, Anna | Gairín Sallán, Joaquín | Muñoz Moreno, Jose Luis | Suárez Rivarola, Cecilia Inés | Barrera Corominas, Aleix | Codina Hernández, Jordi | Galdames-Calderón, Marisol | Gallart Camacho, C. | Vila Sellés, Laia. Del 28/02/2022 al 27/02/2025. Entitat finançadora: European Commission (Erasmus +). Import: 53.361,00€

9. TAPSEI- La Taula de Participació per un Sistema Educatiu Inclusiu

Essomba Gelabert, Miquel Àngel (IP) | Tarrés Vallespí, Anna. Del 01/01/2022 al 01/01/2023. Entitat finançadora: Direcció General d'Educació Inclusiva i Llengües. Import: 11.300,00€

10. European Education Policy Network, on Teachers and School Leadership 2020 (AGREEMENT NUMBER — EAC/2021/0324)

Essomba Gelabert, Miquel Àngel (IP) | Tarrés Vallespí, Anna. Del 02/02/2022 al 08/01/2023. Entitat finançadora: European School Heads Association (ESHA) (+1 más). Import: 298.010,25€

11. La formación de profesionales de la educación y diversidad sexo-genéricas. Percepciones y practicas educativas hacia la inclusión del alumnado LGBTIQ+. (PID2021-128041NB-I00)

Jurado de los Santos, Pedro (IP) | Soler Costa, Rebeca (IP) | Calzas Ferrando, Victor | Colmenero Ruiz, Maria Jesus | del Barrio Aranda, Luis | Lafuente Carrasco, Álvaro | Mauri Medrano, Marta | Navio Gamez, Antonio | Soriano Jiménez, Maria | Tejada Fernandez, Jose | Valle Florez, Rosa Eva. Del 01/09/2022 al 31/08/2025. Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación (MICINN). Import: 54.968,00€

12. **Plans locals contra la segregació educativa**
Essomba Gelabert, Miquel Àngel (IP). Del 01/01/2023 al 31/12/2023.
Entitat finançadora: Diputació de Barcelona. Import: 17.900,00€
13. **European policy network in the field of education of children and young people with a migrant background (ERASMUS-EDU-2022-NET-EDU-MIGRANTS)**
Essomba Gelabert, Miquel Àngel (IP). Del 01/01/2023 al 31/12/2023.
Entitat finançadora: Education Audiovisual and Culture Executive Agency (EACEA). Import: 1.199.987,00€
14. **ELNE – Educational Leadership Network Europe – (EduLEAD - European Network on Educational Leadership Collaborative School Leadership) (101114660)**
Essomba Gelabert, Miquel Àngel (IP). Del 01/01/2023 al 31/12/2023.
Entitat finançadora: Education Audiovisual and Culture Executive Agency (EACEA). Import: 1.200.000,00€
15. **University and intergenerational learning**
Castro Ceacero, Diego (IP) | David Rodríguez Gómez (Co-IP). Del 01/06/2020 al 29/02/2024. Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación (MICINN). Import: 41.440,00€
16. **Xarxa de Centres Informats en Evidències de Recerca: Disseny i validació d'un model a Catalunya (REDU-CAT) (EDU145/23/000008)**
Ion, Georgeta (IP). Del 11/07/2023 al 30/03/2027. Entitat finançadora: Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Import: 150.000,00€
17. **Diàleg interreligiós i interconviccional, i acció comunitària: indicadors, condicions i orientacions per a l'èxit (DGAR22/22/000001)**
Essomba Gelabert, Miquel Àngel (IP). Del 27/07/2023 al 31/10/2024.
Entitat finançadora: Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya. Import: 10.000,00€
18. **Preparing the creation of Bio-Based Education Centres to meet industry needs and boost the contribution of the bioeconomy to societal challenges**
Gairín Sallán, Joaquín (IP) | Barrera-Corominas, Aleix (Co-IP). Del 01/09/2021 al 29/02/2024. Entitat finançadora: Comisión Europea (CE). Import: 1.499.950,00€
19. **International Teaching Clinic Network (2023-1-AT01-KA220-HED-000159316)**
Quesada Pallarès, Carla (IP). Del 01/09/2023 al 31/08/2026. Entitat finançadora: Österreichische Austauschdienst-GmbH. Import: 400.000,00€
20. **ECIU Researchers Mobility Fund 4a convocatòria (555709)**
Suárez Rivarola, Cecilia Inés (IP). Del 16/10/2023 al 16/11/2023.
Entitat finançadora: Comissió Europea. Import: 5.000,00€
21. **Evidence based practice in healthcare: an online escape room game (2023-1-BE02-KA220-HED-000159585)**
Quesada Pallarès, Carla (IP). Del 01/11/2023 al 31/10/2026. Entitat finançadora: EPOS vzw. Import: 400.000,00€

PROJECTES D'INNOVACIÓ

Articles en revistes

1. Alburquenque Campos, C., & Tejada-Fernández, J. (2023). Necesidades formativas del perfil creativo-innovador del docente universitario formador de profesores de las carreras pedagógicas en Chile. *Educar*, 59(1), 179-195. Artículo 11. <https://doi.org/10.5565/rev/educar.1611>
2. Barrera Corominas, A., Muñoz Moreno, J. L., & Rodriguez Gomez, D. (2023). Emprenedoria i aprenentatge basat en reptes a l'Educació Superior. *Revista del Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI)*, (6), 1-6.
3. Barrera-Corominas, A., & Gairín Sallán, J. (2023). Millorar el posicionament d'Europa en el sector de la bioeconomia. *UAB Divulga*, 0001-2. <https://ddd.uab.cat/record/275830>
4. Barrera-Corominas, A., & Gairín Sallán, J. (2023). Noves competències formatives per al sector de l'automoció. *UAB Divulga*, 0001-2. <https://ddd.uab.cat/record/273993>
5. Caravaca, A., Elias, X. G., Casadellà, B. L., & Quilabert, E. (2023). "Taking context seriously": Exploring the enactment of gender policy mandates in Catalan education. *Educar*, 59(1), 19-32. <https://doi.org/10.5565/rev/educar.1585>
6. Castro Ceacero, D., Rodriguez Gomez, D., Muñoz Moreno, J. L., & Calatayud, A. (2023). The intergenerational climate of Spanish university research. *Studies in Higher Education*, 48(11), 1696-1707. <https://doi.org/10.1080/03075079.2023.2211088>
7. Ciraso, A., Sala, M., Pineda Herrero, P., & Úcar, X. (2023). Youth Empowerment from the Educator's Perspective: The Individual and Community Dimensions. *Educar*, 59(1), 231-248. <https://doi.org/10.5565/rev/educar.1595>
8. Cisa Bofarull, A., & Muñoz Moreno, J. L. (2023). Comunicació didàctica amb perspectiva de gènere. *Guix. Elements d'Acció Educativa*, (505), 41-45.

9. Cisa Bofarull, A., & Muñoz Moreno, J. L. (2023). Comunicación didáctica con perspectiva de género. *Aula de innovación educativa* (Ed. impresa), (332), 41-45.
10. Delgado Orrillo, Y. A., Ciraso-Calí, A., Quesada-Pallarès, C., & Matos Nunes, T. C. et al. (2023). Patrones de aprendizaje de estudiantes de posgrado en salud pública: relaciones con la identidad, la formación y el trabajo de profesores en Brasil. *Educación Médica*, 24(4), 1-8. Artículo 100829. <https://doi.org/10.1016/j.edumed.2023.100829>
11. Díaz-Vicario, A., Olmos Rueda, P., Gairín Sallán, J., & Armengol Asparo, M. C. (2023). El trànsit cap a la professió docent a primària: el Model INDUCTEACHING. *Revista del Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació*, (6). <https://raco.cat/index.php/RevistaCIDUI/article/view/417281>
12. Essomba Gelabert, M. A., Nadeu Puig Pey, M., & Tarres Vallespi, A. (2023). Young educators' voices on interfaith dialogue and religious diversity in leisure time education. Towards an effective policy framework and training. *Religions*, 14(11), Artículo 1378. <https://doi.org/10.3390/rel14111378>
13. Essomba Gelabert, M. A., Nadeu Puig Pey, M., & Tarres Vallespi, A. (2023). Youth Democratic Political Identity and Disaffection. Active Citizenship and Participation to Counteract Populism and Polarization in Barcelona. *Societies*, 13(12), Artículo 245. <https://doi.org/10.3390/soc13120245>
14. Figuera, R-G. V., Torrado Fonseca, M., Romero Rodríguez, S., & Jurado de los Santos, P. (2023). The Decision-Making Process in Access Paths to Master's Degree Studies: The Case of International Students in Spain. *Sustainability (Switzerland)*, 15(7), 1-14. Artículo 5621. <https://doi.org/10.3390/su15075621>
15. Foradada Villar, M., & López Ruiz, S. (2023). El relato autobiográfico como método docente feminista. *Educación*, 59(1), 83-97. <https://doi.org/10.5565/rev/educar.1581>
16. Gairín Sallán, J. (2023). Estrategias para disminuir el abandono escolar temprano II. *Guia para la Gestión de Centros Educativos*.
17. Gairín Sallán, J. (2023). Hablamos de 'Abandono escolar'. *Educación* 3.0, Mayo-Julio, 88-91.
18. Gairín Sallán, J. (2023). Práctica profesional basada en evidencias y organizaciones que aprenden. *Perfiles Educativos*, 45(180), 122-138. <https://doi.org/10.22201/iisue.24486167e.2023.180.60983>
19. Gairín Sallán, J., & Barrera-Corominas, A. (2023). Anàlisis de programes formatius híbrids a nivell iberoamericà. *UAB Divulga*, 0001-2. <https://ddd.uab.cat/record/275238>

20. Gairín Sallán, J., & Olmos Rueda, P. (2023). El abandono escolar evidencia claramente un fracaso del sistema. *Educación 3.0*, Mayo-Julio, 88-90.
21. Gairín Sallán, J., & Reis, M. L. (2023). Práticas dialógicas de gestão educativa e a contemporaneidade de Paulo Freire. *Educere et Educare Revista de Educação*, 18(46), 95-118.
22. Gairín Sallán, J., Domingo-Coscollola, M., Prats, M.- Àngel, & Simón, J. (2023). El e-portafolio profesional docente como instrumento formativo para la adquisición de la Competencia Digital Docente. *Aloma: Revista De Psicologia, Ciències De l'Educació I De l'Esport*, 41(1), 15-26. <https://doi.org/10.51698/aloma.2023.41.1.15-26>
23. Galdames-Calderón, M. (2023). Distributed Leadership: School Principals' Practices to Promote Teachers' Professional Development for School Improvement. *Education Sciences*, 13(7), Artículo 715. <https://doi.org/10.3390/educsci13070715>
24. Gelabert, M. À. E., Vallespí, A. T., & Besson, M. A. (2023). La investigación-acción comunitaria. Nuevas necesidades sociales, nuevos enfoques epistemológicos desde la complejidad. *Perfiles Educativos*, 45(180), 158-174. <https://doi.org/10.22201/iisue.24486167e.2023.180.60918>
25. González Fernández, H., & Laborda Molla, C. (2023). Desarrollo profesional de personas con discapacidad intelectual. Estado de la cuestión. *Educatio Siglo XXI*, 41(2), 125-146. <https://doi.org/10.6018/educatio.511441>
26. Ion, G., Díaz-Vicario, A., & Mercader Juan, C. (2023). Making steps towards improved fairness in group work assessment: The role of students' self- and peer-assessment. *Active Learning in Higher Education*. <https://doi.org/10.1177/14697874231154826>
27. Lobo, D., & Olmos Rueda, P. (2023). El trànsit cap a la professió docent. L'experiència Inducteaching a l'Institut Escola Virolet. *FÒRUM. Revista d'Organització i Gestió Educativa*, (61), 23-26.
28. Lopez Crespo, S., & Gairín Sallán, J. (2023). School principals' actions to promote informal learning among teaching staff. *Teacher Development*, 27(3), 297-313.
29. Muñoz Moreno, J. L. (2023). Weaving networks between schools and the environment to improve education. *European School Education Platform (European Commission)*, 6 January. <https://school-education.ec.europa.eu/en/insights/viewpoints/weaving-networks-schools-environment>
30. Olmos Rueda, P., & Pattier, D. (2023). The role of evidence in teaching practice from the point of view of the main actors. *Revista*

- Interuniversitaria de Formacion del Profesorado*, 98(98), 199-216.
<https://doi.org/10.47553/rifop.v98i37.1.91050>
31. Paredes, P., & Muñoz Moreno, J. L. (2023). Mejorar la formación del profesorado de Educación Musical. *Guía para la Gestión de Centros Educativos*, 1.
 32. París, G., & Blanch, S. (2023). Espacios de aprendizaje relacional con artistas profesionales en la formación inicial de maestros. *eari educación artística revista de investigación*, (14), 107-120.
<https://doi.org/10.7203/eari.14.25948>
 33. Perez Romero, A., Lazaro-Visa, S., Badia Martin, M., & Fernandez-Fuertes, A. A. (2023). Necesidades formativas de los profesionales de instituciones artísticas y socioeducativas en contextos inclusivos. *Arteterapia*, 18(1), 1-11. Artículo 83207.
<https://doi.org/10.5209/arte.83207>
 34. Pey, M. N. P., Vallespi, A. T., & Gelabert, M. À. E. (2023). Diàleg interreligiós i educació en el lleure: formar per a una ciutadania crítica: Formar una ciutadania crítica. *Estris*, (248), 10-11.
 35. Rodríguez-Gómez, D., & Vila Subias, F. (2023). La competència emprenedora a l'educació superior: el projecte D-EMind. *UAB Divulga*.
<https://ddd.uab.cat/record/274483>
 36. Roig-Ester, H., Robalino Guerra, P. E., Quesada-Pallarès, C., & Gegenfurtner, A. (2023). Transfer of Learning of New Nursing Professionals: Exploring Patterns and the Effect of Previous Work Experience. *Education sciences*, 14(1), Artículo 52.
<https://doi.org/10.3390/educsci14010052>
 37. Sánchez, A. D. V., & Bosco, A. (2023). La convivencia y cultura de paz a través de estrategias didácticas integrando tecnologías: Un estudio multicasos. *Revista Virtual de la Universidad Católica del Norte (Colombia)*, (70), 4-27. <https://doi.org/10.35575/rvucn.n70a2>
 38. Sánchez-Martí, A., Ciraso-Calí, A., Fernández-Sequi, H., & Pineda-Herrero, P. (2023). The school-life balance effect on acquiring cross-disciplinary competences in VET: disruption or continuity during COVID-19? *Vocations and Learning*, 16(2), 207-226.
<https://doi.org/10.1007/s12186-023-09314-1>
 39. Soler Torramilans, J., & Laborda Molla, C. (2023). Inclusión comunitaria de las personas con discapacidad intelectual: el rol de las/los profesionales de soporte educativo. *Revista Nacional e Internacional de Educación Inclusiva*, 16(2), 51-77.
<https://ddd.uab.cat/record/287116>
 40. Sorribes, E., Rodríguez Gomez, D., & Barrera Corominas, A. (2023). Gestión de la calidad y del conocimiento en la formación profesional

- en Europa. *Cuadernos de Investigación Educativa*, 14, 1-21. <https://doi.org/10.18861/cied.2023.14.especial.3326>
41. Vega-Martínez, A., Martínez-Pons, M., & Martínez-Fernández, J. R. (2023). Patrones de aprendizaje, factores socio-familiares, memoria y rendimiento académico en jóvenes tutelados. *Pedagogía Social*, (43), 121-132. https://doi.org/10.7179/PSRI_2023.43.08
42. Villarroel Raimilla, C. F., & Muñoz Moreno, J. L. (2023). Análisis de la cultura escolar sobre la atención a la diversidad desde la perspectiva de los docentes de las Escuelas de Cultura y Difusión Artística de Chile. *Revista Perspectiva Educativa*, 62(4), 80-107.
43. Villaseñor, K., Torrelles-Nadal, C., Silva-Ríos, C., & Quesada-Pallares, C. (2023). Transfer of learning factors model applied to in-service teachers of early childhood care and education in Puebla, Mexico. *EDUCAR [ESCI-Web of Science, DICE, cites: 58]*, 2023, 1-17.
44. Wang, Y., Newton, D., Moger, P., & Ion, G. et al. (2023). What do we know so far about the research-teaching nexus in Initial Teacher Training? Findings from a systematic review. *Review of Education*, 11(2), Artículo e3405. <https://doi.org/10.1002/rev3.3405>

Capítols de llibre

1. Barrera Corominas, A., Mercader Juan, C., & Gairín Sallán, J. (2023). El diseño de planes de gobernanza para centros formativos en el sector de la bio-economía. In E. Álvarez-Arregui (Ed.), *Organización y Gestión de Instituciones Educativas en momentos de cambio. Avances y Desafíos* (pp. 27). Servicio de Publicaciones de la Universidad de Oviedo. <https://ddd.uab.cat/record/305736>
2. Catalán Urbina, M., & Jurado de los Santos, P. (2023). Dimensiones del talento a la base e la figura del profesor talentoso: propuesta teórica desde un paradigma diverso. En D. Ortega-Sánchez, & A. López-Padrón (Eds.), *Educación y Sociedad: Claves interdisciplinares* (1 ed., pp. 307-316). Octaedro S.L.
3. Essomba Gelabert, M. A., & Madariaga, A. (2023). Ocio educativo y acción sociocultural. Educación comunitaria e inclusiva. En T. Morata, E. Palasí, & E. Tobalina (Eds.), *Ocio educativo y acción sociocultural: Construyendo modelos para el desarrollo de personas y comunidades*. (Análisis y Estudios; Vol. 59). Editorial Graó.
4. Essomba Gelabert, M. A., & Tarres Vallespi, A. (2023). Cultural Minorities, Inclusive Education, and Digital Accessibility During COVID-19 in Catalonia (Spain). En N. Escudeiro, P. Escudeiro, & O. Bernardes (Eds.), *Handbook of Research on Implementing Inclusive Educational Models and Technologies for Equity and Diversity* (pp. 236-251). IGI Global. <https://doi.org/10.4018/979-8-3693-0453-2.ch012>
5. Gabarda, V., Peirats, J., Romero, M. M., & Muñoz Moreno, J. L. (2023). Competencia digital en futuros docentes: un proyecto de innovación. En M. I. Vidal Esteve (coord.), M. M. Romero Rodrigo (coord.), M. Sánchez Cruz (coord.), & V. Gabarda Méndez (coord.) (Eds.), *En digital: experiencias y reflexiones para el uso de la tecnología en educación*. (1 ed., pp. 463-473). Dykinson.
6. Gabarda, V., Peirats, J., Romero, M., & Muñoz Moreno, J. L. (2023). Promoviendo la competencia digital en futuros maestros y maestras. En Á. San Martín, I. M. Gallardo, & J. Peirats (Eds.), *XXIX*

Jornadas Internacionales Universitarias de Tecnología Educativa JUTE 2022: Aprender entre imágenes y pantallas (pp. 429-433). RUTE (Red Universitaria de Tecnología Educativa). <https://roderic.uv.es/handle/10550/85264>

7. Gairín Sallán, J., & Olmos Rueda, P. (2023). Estrategias de orientación y tutoría en FP para mejorar la permanencia y evitar el abandono prematuro. Organización y Gestión de Edusistemas. En E. Álvarez-Arregui (Ed.), *Organización y Gestión de Edusistemas en Transformación: retos, visiones y propuestas de mejora* (pp. 111-118). Servicio de Publicaciones de la Universidad de Oviedo.
8. Gairín Sallán, J., Rodríguez Gómez, D., & Barrera Corominas, A. (2023). El CRIEDO: Centro de Investigación y Estudios para el Desarrollo Organizacional. En E. Álvarez Arregui (Ed.), *Organización y Gestión de Edusistemas En Transformación: Retos, Visiones y Propuestas de Mejora* (303-308). Servicio de Publicaciones de la Universidad de Oviedo.
9. Godoy Briceño, J., & Laborda Molla, C. (2023). Trabajo colaborativo entre maestras y fisioterapeutas en el contexto educativo chileno como elemento para la educación inclusiva. En K. Gajardo Espinosa, & J. Cáceres Iglesias (Eds.), *Soñar grande es soñar juntas. En busca de una educación crítica e inclusiva* (1 ed., pp. 589-606). Ediciones Octaedro. <https://ddd.uab.cat/record/287127>
10. Jurado de los Santos, P., Pérez, E., & Quirós, C. (2023). ¿Quiénes son los y las estudiantes de másteres en Ciencias Sociales? En M. Torrado, & P. Figuera (Eds.), *Transiciones y trayectorias en la universidad: el caso de los estudiantes de máster* Edit. Laertes.
11. Jurado de los Santos, P., Pérez, E., & Quirós, C. (2023). Transiciones y trayectorias en la Universidad. El perfil de los estudiantes de máster en ciencias sociales. En A. M. Porto, J. M. Muñoz, & C. I. Ocampo (Eds.), *Educación inclusiva y equitativa de calidad* (pp. 800-808). Publicaciones Universidad de Santiago de Compostela.
12. Lopez Crespo, S., & Gairín Sallán, J. (2023). Bibliografía actualizada (2018-2023) sobre Organización y gestión de centros educativos.

En *Guía para la gestión de centros educativos* (p. 33). Cuadernos de Pedagogía.

13. Muñoz Moreno, J. L., & Díaz-Vicario, A. (2023). El abandono en la Formación Profesional en Cataluña: Factores de riesgo y respuestas desde la orientación. En E. Álvarez-Arregui (Ed.), *Organización y Gestión de Edusistemas en Transformación: retos, visiones y propuestas de mejora* (pp. 119-123). Servicio de Publicaciones de la Universidad de Oviedo.
14. Nadeu Puig Pey, M., Tarres Vallespi, A., & Essomba Gelabert, M. A. (2023). Actitudes y prácticas interculturales de educadoras y educadores en el tiempo libre en Cataluña. Identidades cosmopolitas en tiempos de transformación social. En T. Morata, E. Palasí, & E. Tobalina (Eds.), *Ocio educativo y acción sociocultural: Construyendo modelos para el desarrollo de personas y comunidades*. Editorial Graó.
15. Olmos Rueda, P., Gairín Sallán, J., Muñoz Moreno, J. L., & Díaz-Vicario, A. et al. (2023). Innovar en la forma como se practica la formación profesional: Explorando estrategias de orientación para mejorar la permanencia y evitar el abandono. En E. Álvarez-Arregui (Ed.), *Organización y Gestión de Edusistemas en Transformación: retos, visiones y propuestas de mejora* (pp. 109-136). Servicio de Publicaciones de la Universidad de Oviedo.
16. Rodríguez Gomez, D., Muñoz Moreno, J. L., & Barrera Corominas, A. (2023). Fomentando el emprendimiento mediante el aprendizaje basado en retos en la Educación Superior. En *XV Jornadas Internacionales de Innovación Docente: Nuevos ecosistemas para nuevas modalidades de aprendizaje (Libro de Abstracts)* (pp. 83-84). Servicio de Publicaciones de la Universidad de Oviedo.

1. Blanch Gelabert, S., & Gairín Sallán, J. (2023). *Manual de educación infantil. Orientaciones y recursos*. Cuadernos de pedagogía.
2. Boudal, S., Poujoul, V., Gril, A., & Kodele, T. et al. (2023). *Tender puentes para encontrar soluciones en (Y)out(h)reach: Herramientas pedagógicas: Teoría, método y ejemplos*.
3. Essomba Gelabert, M. A. (2023). *Educació: Barcelona 2015-2023: La revolució silenciosa*. Ajuntament de Barcelona. https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/129532/1/EDUCACIO%cc%81_CATALANA.pdf
4. Gairín Sallán, J. (Coord.), Galdames Calderón, M. (Coord.). (2023). *La participación de los diferentes actores en la gestión educativa en Iberoamérica*. Universitat Autònoma de Barcelona.
5. Gairín Sallán, J., & Lopez Crespo, S. (2023). *Aprendizaje e inteligencia colectiva en las organizaciones después de la pandemia*. Praxia-La Ley.
6. Gairín Sallán, J., Prats, M. A., & Simón, J. (2023). *La carpeta d'aprenentatge de la competència digital docent: procés de creació i validació*. Universitat Ramon Llull.
7. Gonga, M. A., Caravaca, A., & Llos Casadella, B. (2023). *Preguntes freqüents i respostes per a una educació transinclusiva*. Fundació InteRed & Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere.
8. Jurado de los Santos, P., Navio Gamez, A., Tejada-Fernández, J., & Valls-Figuera, R. G. et al. (2023). *Las competencias de atención a la diversidad sexo-genérica en la formación de profesionales de la educación* (III Congreso Internacional de Orientación Universitaria, Madrid, Spain, 6/09/23). UNED.
9. Llos Casadella, B., Caravaca, A., Quilabert Agudo, E., & Gavalda Elias, X. (2023). *Cap a una educació més feminista? Concepcions, dilemes i possibilitats de transformació a l'educació secundària*. Fundació InteRed & Plataforma Unitària contra les Violències de Gènere.

10. Olmos Rueda, P., Armengol Asparó, M. C, Díaz-Vicario, A., i Gairín Sallán, J. (2023). *INDUCTEACHING: Proposta d'inducció docent lligada a formació inicial i primer any docent de mestres de primària*. Universitat Autònoma de Barcelona.
11. Rojas-Pernia, S., Haya-Salmón, I., Sanahuja Gavalda, J. M., & Moron Velasco, M. (Eds.) et al. (2023). *Guia per a la construcció d'espais culturals inclusius*. <https://inartdis.eu>

Altres publicacions

1. A., S., M., L., Rodriguez Gomez, D., & Barrera Corominas, A. et al. (2023). Training Pack D-EMIND. *Digital Entrepreneurial Mindset. A guide to Innovative, Digital and Entrepreneurial Learning Processes*. https://www.demind.eu/wp-content/uploads/2023/06/trainingplan_vfinal.pdf
2. Beremenyi, B. A., Sánchez-Martí, A., & Vergnano, C. (2023). *Població jove gitana: formació i mercat laboral a Barcelona*. Barcelona Activa. https://www.barcelonactiva.cat/documents/20124/49143/Estudi+poblacio+gitana_DIGITAL.pdf
3. Colorado Ramírez, S., & Soler i Del Valle, M. (2023). Disminuir el abandono escolar y mejorar la persistencia. *Educatio Siglo XXI*, 41(1), 155-157.
4. Díaz-Vicario, A. (2023). Gairín, J. & Castro, D. (2021). El contexto organizativo como espacio de intervención. Madrid: Síntesis. *Revista Española de Pedagogía*, 81(284).
5. Díaz-Vicario, A. (2023). Muñoz Moreno, J.L. y Gairín, J. (2022). Diseño y desarrollo de las organizaciones educativas. Madrid, Dykinson, 296 pp. *Estudios sobre Educación*, 45, 225-228. <https://doi.org/10.15581/004.45.225>
6. Essomba Gelabert, M. A. (2023). *Pla de xoc per combatre la segregació educativa en clau d'equitat i èxit educatiu a Sabadell*. Diputació de Barcelona.
7. Essomba Gelabert, M. A. (2023). *Pla local per l'educació equitativa de Sant Cugat del Vallès*. Diputació de Barcelona.
8. Essomba Gelabert, M. A., Folgueiras Bertomeu, M. D. P., & maria concepció, T. (2023). *Informe de la Taula de Participació per un Sistema Educatiu Inclusiu. Curs 22-23*. Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.
9. Gairín Sallán, J., & Olmos Rueda, P. (2023). *Guía para la Gestión de Centros Educativos*. (Biblioteca Digital Cuadernos de Pedagogía). Cuadernos de pedagogía.
10. Olmos Rueda, P., Díaz-Vicario, A., Gairín Sallán, J., & Muñoz Moreno, J. L. et al. (2023, oct). *Propostes d'orientació i acció tutorial. Estratègies per a l'acció en Formació Professional*. <https://ddd.uab.cat/record/283236>

CONGRESSOS, SIMPOSIS, JORNADES O ALTRES

Assistència

(1)	<i>D-EMIND Webinar 1: Promoting entrepreneurial skills in Higher Education.</i> El 14/02/2023.	Muñoz Moreno, Jose Luis
(2)	<i>Avaluació de la qualitat de les revistes i els llibres.</i> Del 07/03/2023 al 09/03/2023.	Muñoz Moreno, Jose Luis
(3)	<i>Curs Millora de la Docència UAB: Alumnat amb Informe PIUNE: Dret a l'educació, qualitat educativa, responsabilitat social i equitat.</i> El 30/03/2023.	Muñoz Moreno, Jose Luis Tejada Fernandez, Jose
(4)	<i>Orienta4VET: an attractive and viable pathway. Innovating in VET through guidance processes and exploring flexible and diversified opportunities in VET.</i> Del 27/04/2023 al 28/04/2023.	Muñoz Moreno, Jose Luis
(5)	<i>XV Jornadas Internacionales de Innovación Docente: Nuevos Ecosistemas para Nuevas Modalidades de Aprendizaje.</i> Del 10/05/2023 al 11/05/2023.	Díaz Vicario, Anna Muñoz Moreno, Jose Luis
(6)	<i>VII Congreso Internacional EDO "Aprendizaje e inteligencia colectiva en las organizaciones después de la pandemia".</i> Del 17/05/2023 al 19/05/2023.	Muñoz Moreno, Jose Luis
(7)	<i>Curso de Millora de la Docència: 10509 - 11 L'EINA DE QUALIFICACIONS A LES AULES MOODLE -6 hores.</i> Del 22/05/2023 al 11/06/2023.	Tejada Fernandez, Jose
(8)	<i>Jornada Aprenentatge Basat en Reptes i Emprenedoria a l'Educació Superior.</i> El 24/05/2023.	Muñoz Moreno, Jose Luis
(9)	<i>XII Congrés Internacional de Docència Universitaria i Innovació (CIDUI 2023). Millora de les experiències d'aprenentatge: transformació i reptes.</i> Del 04/06/2023 al 06/06/2023.	Díaz Vicario, Anna Muñoz Moreno, Jose Luis
(10)	<i>Curs Millora de la Docència UAB.</i> Del 19/06/2023 al 05/07/2023.	Tejada Fernandez, Jose
(11)	<i>Com s'aprèn a partir de reptes reals? Una introducció a la metodologia CBL (Challenge Based Learning). Acció formativa 10795-4. Universitat Autònoma de Barcelona (Vicerectorat d'Estudis i d'Innovació Docent).</i> Del 06/07/2023 al 07/07/2023.	Muñoz Moreno, Jose Luis
(12)	<i>Curso de Prevención: 12302-2 FORMACIÓ GENÈRICA EN EMERGÈNCIES VIRTUAL.</i> Del 29/09/2023 al 10/12/2023.	Tejada Fernandez, Jose

⁽¹³⁾ *Máster Universitario de Investigación e Innovación en Currículum y Formación.* El 29/09/2023. Tejada Fernandez, Jose

⁽¹⁴⁾ *What is D-EMIND about: cocreation and entrepreneurship in Higher Education.* Del 24/10/2023 al 26/10/2023. Muñoz Moreno, Jose Luis

⁽¹⁵⁾ *XVII Congreso Internacional de Organización de Instituciones Educativas.* Del 08/11/2023 al 10/11/2023. Díaz Vicario, Anna
Olmos Rueda, Patricia
Muñoz Moreno, Jose Luis

Presentació d'aportacions

1. Díaz Vicario, Anna (2023) Ponència: Contextos educativos sociosaludables. *I Congreso Internacional 'Infancia, Adolescencia, y Juventud: Inclusión socio-educativa, participación, autonomía, buen trato y bienestar en el escenario post-pandémico'*. Del 19/01/2023 al 20/01/2023.
2. Sanahuja, Jose Maria (2023) Ponència: Aprendizaje intergeneracional entre el profesorado universitario: una aproximación descriptiva. *1st International Conference of Teachers Continuous Education*. Del 02/02/2023 al 03/02/2023.
3. Muñoz Moreno, Jose Luis (2023) Ponència: Aprendizaje intergeneracional entre el profesorado universitario: una aproximación descriptiva. *Acció Formativa: Alumnat amb Informe PIUNE: Dret a l'educació, qualitat educativa, responsabilitat social i equitat (12232-1)*. 30/03/2023.
4. Díaz Vicario, Anna (2023) Ponència: La formació del professorat per a l'ús de les evidències. *Pràctiques educatives informades en evidències per a la inclusió escolar*. 31/03/2023.
5. Quesada Pallares, Carla; Thompson, Hannah; Lemkow, Gabriel (2023) Ponència: Centro de Investigación y Estudios para el Desarrollo Organizacional. *2023 Annual Meeting of the American Educational Research Association (AERA)*. Del 13/04/2023 al 16/04/2023.
6. Grist, Cathy (2023) Ponència: Clima y aprendizaje intergeneracional entre el personal docente e investigador de las universidades españolas. *2023 Annual Meeting of the American Educational Research Association (AERA)*. Del 13/04/2023 al 16/04/2023.
7. Ciraso, Anna; Caudle, Lori (2023) Ponència: Colaboración maestras-fisioterapeutas: una práctica para diversificar los procesos de enseñanza-aprendizaje. *2023 Annual Meeting of the American Educational Research Association (AERA)*. Del 13/04/2023 al 16/04/2023.
8. Quesada Pallares, Carla; Martinez Fernandez, Jose Reinaldo (2023) Ponència: Components de recerca en el disseny de les assignatures dels Graus de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB. *2023 Annual Meeting of the American Educational Research Association (AERA)*. Del 13/04/2023 al 16/04/2023.
9. Martinez Fernandez, Jose Reinaldo (2023) Ponència: Comunicación "La gestión universitaria a través de la gestión del capital intelectual". *2023 Annual Meeting of the American Educational Research Association (AERA)*. Del 13/04/2023 al 16/04/2023.
10. Marrs, Sarah (2023) Ponència: Conectando caminos: enfoques transformadores de proximidad para la inclusión juvenil. *2023 Annual Meeting of the American Educational Research Association (AERA)*. Del 13/04/2023 al 16/04/2023.
11. Quesada Pallares, Carla (2023) Ponència: Conectando caminos: enfoques transformadores de proximidad para la inclusión juvenil. *Empowering Teachers to be Evidence Based Practice Users*. 18/04/2023.
12. Sanahuja Gavalda, Jose Maria (2023) Ponència: Contextos educativos sociosaludables. *Jornades Inclusió. Una escola de tothom per a tothom*. Del 05/05/2023 al 06/05/2023.
13. Rodriguez Gomez, David; Barrera Corominas, Aleix; Muñoz Moreno, Jose Luis (2023) Ponència: Creación de recursos digitales para la evaluación de las habilidades prácticas en la formación inicial de docentes. *XV Jornadas Internacionales de Innovación Docente: Nuevos Ecosistemas para Nuevas Modalidades de Aprendizaje*. 10/05/2023.

14. Rodríguez Gómez, David; Barrera Corominas, Aleix; Muñoz Moreno, Jose Luis (2023) Ponència: Early Childhood Educators' Perceptions of Science Education: School Setting and Professional Development Impact Across Countries. *XV Jornadas Internacionales de Innovación Docente: Nuevos Ecosistemas para Nuevas Modalidades de Aprendizaje*. Del 10/05/2023 al 11/05/2023.
15. Olmos Rueda, Patricia (2023) Ponència: Toolkit para mejorar las prácticas de proximidad en la intervención socioeducativa. *XV Jornadas Internacionales de Innovación Docente: Nuevos Ecosistemas para Nuevas Modalidades de Aprendizaje*. Del 10/05/2023 al 11/05/2023.
16. Olmos Rueda, Patricia; Díaz Vicario, Anna; Martínez i Ané, B. (2023) Ponència: INDUCTEACHING: Establecimiento de vínculos con la institución educativa. *XV Jornadas Internacionales de Innovación Docente de la Universidad de Oviedo*.
17. Suárez Rivarola, Cecilia Inés; Díaz Vicario, Anna; Martínez i Ané, B. (2023) Ponència: INDUCTEACHING: Establecimiento de vínculos con la institución educativa. *XV Jornadas Internacionales de Innovación Docente de la Universidad de Oviedo*. Del 10/05/2023 al 11/05/2023.
18. Tejada Fernandez, Jose (2023) Ponència: Early Childhood Educators' Perceptions of Science Education: School Setting and Professional Development Impact Across Countries. *Gamificación en Educación Superior: una experiencia de innovación docente que transforma el aprendizaje*. Del 10/05/2023 al 11/05/2023.
19. Morales Londoño, Natalie (2023) Ponència: El abandono de la formación profesional en Cataluña: Factores de riesgo y respuestas desde la orientación en el marco del Simposio "Innovar en la forma como se practica la formación profesional: Explorando estrategias de orientación para mejorar la permanencia y evitar el abandono" coordinado por Patricia Olmos. *Gamificación en Educación Superior: una experiencia de innovación docente que transforma el aprendizaje*. Del 10/05/2023 al 11/05/2023.
20. Lopez Crespo, Saida; Díaz Vicario, Anna; Suárez Rivarola, Cecilia Inés (2023) Ponència: Compromiso con la investigación: clave para el aprendizaje colectivo. Simposio "Aprender y reaprender en las organizaciones postpandemia: El papel de las investigaciones científicas en un contexto cambiante" coordinado por Georgeta Ion. *VII Congreso Internacional EDO: Aprendizaje e inteligencia colectiva en las organizaciones después de la pandemia*. Del 17/05/2023 al 19/10/2023.
21. Muñoz Moreno, Jose Luis; Suárez Rivarola, Cecilia Inés (2023) Ponència: El aprendizaje intergeneracional del profesorado universitario. *VII Congreso Internacional EDO "Aprendizaje e inteligencia colectiva en las organizaciones después de la pandemia"*. Del 17/05/2023 al 19/05/2023.
22. Ion, Georgeta; Mercader Juan, Cristina (2023) Ponència: El diseño de planes de gobernanza para centros formativos en el sector de la bio-economía. *VII Congreso Internacional EDO "Aprendizaje e inteligencia colectiva en las organizaciones después de la pandemia"*. Del 17/05/2023 al 19/05/2023.
23. Olmos Rueda, Patricia; Violant Holz, Verónica (2023) Ponència: Youth political identity and democratic disaffection: Active citizenship and participation to counteract populism and polarization. *VII Congreso Internacional EDO "Aprendizaje e inteligencia colectiva en las organizaciones después de la pandemia"*. Del 17/05/2023 al 19/05/2023.
24. Muñoz Moreno, Jose Luis (2023) Ponència: El diseño de planes de gobernanza para centros formativos en el sector de la bio-economía. *Seminario D-EMIND: Aprendizaje basado en retos y emprendimiento en la Educación Superior*. 24/05/2023.
25. Castro Ceacero, Diego (2023) Ponència: El trànsit cap a la professió docent a primària. El Model INDUCTEACHING. *ICON Internacional Congress: Education and Knowledge*. Del 01/06/2023 al 02/06/2023.

26. Rodríguez Gomez, David; Barrera Corominas, Aleix (2023) Ponència: Empoderando las docentes para utilizar prácticas educativas basadas en la evidencia. *ICON Internacional Congress: Education and Knowledge*. Del 01/06/2023 al 02/06/2023.
27. Lopez Crespo, Saida; Suárez Rivarola, Cecilia Inés; Díaz Vicario, Anna (2023) Ponència: El desenvolupament de la competència investigadora en el Grau d'Educació Primària. Anàlisi i valoració d'una experiència. *XII Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI) "Millora de les experiències d'aprenentatge: transformació i reptes"*. Del 04/06/2023 al 06/06/2023.
28. Alguacil Mir, Laia (2023) Ponència: Empowering Teachers to be Evidence Based Practice Users. *XXX Jornadas Internacionales Universitarias de Tecnología Educativa*. 22/06/2023.
29. Morodo Horrillo, Andy; Mercader Juan, Cristina (2023) Ponència: Emprenedoria i aprenentatge basat en reptes a l'educació superior: el projecte D-emind. *XXX Jornadas Internacionales Universitarias de Tecnología Educativa*. 22/06/2023.
30. Díaz Vicario, Anna; Suárez Rivarola, Cecilia Inés; Lopez Crespo, Saida (2023) Ponència: Components de recerca en el disseny de les assignatures dels Graus de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB. *XII Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI 2023)*. *Millora de les experiències d'aprenentatge: transformació i reptes*. Del 04/07/2023 al 06/07/2023.
31. Lopez Crespo, Saida; Muñoz Moreno, Jose Luis (2023) Ponència: Explorando la colaboración interprofesional en el ámbito escolar: profesionales de la kinesiología y maestras dentro del aula. *XII Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI 2023)*. *Millora de les experiències d'aprenentatge: transformació i reptes*. Del 04/07/2023 al 06/07/2023.
32. Díaz Vicario, Anna; Suárez Rivarola, Cecilia Inés; Gairín Sallán, Joaquín; Armengol Asparo, Maria Carme; Olmos Rueda, Patricia (2023) Ponència: El trànsit cap a la professió docent a primària: el Model INDUCTEACHING. *XII Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI 2023)*. *Millora de les experiències d'aprenentatge: transformació i reptes*. Del 04/07/2023 al 06/07/2023.
33. Rodríguez Gomez, David (2023) Ponència: Acció Formativa: Alumnat amb Informe PIUNE: Dret a l'educació, qualitat educativa, responsabilitat social i equitat (12232-1). *XII Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI 2023)*. *Millora de les experiències d'aprenentatge: transformació i reptes*. Del 04/07/2023 al 06/07/2023.
34. Barrera Corominas, Aleix; Muñoz Moreno, Jose Luis (2023) Ponència: Gamificación en Educación Superior: una experiencia de innovación docente que transforma el aprendizaje. *XII Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI 2023)*. *Millora de les experiències d'aprenentatge: transformació i reptes*. Del 04/07/2023 al 06/07/2023.
35. Rodríguez Gomez, David (2023) Ponència: Herramientas transformadoras para la inclusión social y la práctica de la proximidad en contextos socioeducativos. *XII Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI 2023)*. *Millora de les experiències d'aprenentatge: transformació i reptes*. Del 04/07/2023 al 06/07/2023.
36. Gairín Sallán, Joaquín (2023) Ponència: Investigación e innovación educativas: Dos caras de una misma moneda. *XII Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI 2023)*. *Millora de les experiències d'aprenentatge: transformació i reptes*. Del 04/07/2023 al 06/07/2023.
37. Rodríguez Gomez, David (2023) Ponència: Jornades Inclusió. Una escola de tothom per a tothom. *XII Congrés Internacional de Docència Universitària i*

Innovació (CIDUI 2023). Millora de les experiències d'aprenentatge: transformació i reptes. Del 04/07/2023 al 06/07/2023.

38. Suárez Rivarola, Cecilia Inés (2023) Ponència: La evaluación con herramientas digitales en educación superior. *XII Congrés Internacional de Docència Universitaria i Innovació (CIDUI 2023). Millora de les experiències d'aprenentatge: transformació i reptes. Del 04/07/2023 al 06/07/2023.*
39. Quesada Pallares, Carla (2023) Ponència: La evaluación con herramientas digitales en educación superior. *Empoderando las docentes para utilizar prácticas educativas basadas en la evidencia. 05/07/2023.*
40. Castro Ceacero, Diego; Rodriguez Gomez, David; Barrera Corominas, Aleix (2023) Ponència: La evaluación de habilidades prácticas con realidad virtual, simulaciones y gamificación. *X Congreso Iberoamericano de Pedagogía "A ras de tierra. Educación, inclusión, justicia social". Del 21/08/2023 al 25/08/2023.*
41. Gairín Sallán, Joaquín (2023) Ponència: La formació del professorat per a l' s de les evidències. *X Congreso Iberoamericano de Pedagogía "A ras de tierra. Educación, inclusión, justicia social". Del 21/08/2023 al 25/08/2023.*
42. Barrera Corominas, Aleix (2023) Ponència: Las competencias de atención a la diversidad sexo-gen rica en la formación de profesionales de la educación. *X Congreso Iberoamericano de Pedagogía "A ras de tierra. Educación, inclusión, justicia social". Del 21/08/2023 al 25/08/2023.*
43. Llos Casadella, Berta (2023) Ponència: Las competencias de atención a la diversidad sexo-gen rica en la formación de profesionales de la educación. *European Conference on Educational Research - 2023. 22/08/2023.*
44. Jurado de los Santos, Pedro; Navio Gamez, Antonio; Tejada Fernandez, Jose (2023) Ponència: Las competencias de atención a la diversidad sexo-gen rica en la formación de profesionales de la educación. *III Congreso Internacional de Orientación Universitaria. Del 06/09/2023 al 08/09/2023.*
45. Olmos Rueda, Patricia (2023) Ponència: la transición hacia la profesión docente. Inducteaching. *III Congreso Internacional de Orientación Universitaria. Del 06/09/2023 al 08/09/2023.*
46. Laborda Molla, Cristina; Godoy Brice o, Joselyn (2023) Ponència: L'esfera Digital de l'Atom Model. Una proposta per a la digitalització de l'aprenentatge basat en reptes a l'ensenyament Universitari. Inducteaching. *Congreso Nacional de Kinesiologia CONAKI. Del 07/09/2023 al 08/09/2023.*
47. Tejada Fernandez, Jose (2023) Ponència: L'esfera Digital de l'Atom Model. Una proposta per a la digitalització de l'aprenentatge basat en reptes a l'ensenyament Universitari. Inducteaching. *III Congreso Virtual Internacional en Pedagogía. 29/09/2023.*
48. Quesada Pallares, Carla (2023) Ponència: Mesa Redonda "Experiencias de emprendimiento e innovación social en el contexto universitario". *Empoderando las docentes para utilizar prácticas educativas basadas en la evidencia. 06/10/2023.*
49. Laborda Molla, Cristina; Godoy Briceño, Joselyn (2023) Ponència: Reflexiones, a propósito del proyecto BioBEC, en torno a cómo deberá certificarse la formación que adquieren los profesionales del sector bio industrial de Europa. Inducteaching. *II Congreso Internacional sobre la Profesi  Docente. Del 19/10/2023 al 20/10/2023.*
50. Gairín Sallán, Joaquín; Rodriguez Gomez, David; Barrera Corominas, Aleix (2023) Ponència: Reliability Generalization of Vermunt's Inventory of Learning Patterns: A Meta-Analysis of Alpha Coefficients. *XVII Congreso Internacional de Organización de Instituciones Educativas. Del 08/11/2023 al 10/11/2023.*

51. Muñoz Moreno, Jose Luis; Díaz Vicario, Anna (2023) Ponència: Simposio Innovar en la forma como se practica la Formación Profesional: explorando estrategias de orientación para mejorar la permanencia y evitar el abandono. *XVII Congreso Internacional de Organización de Instituciones Educativas*. Del 08/11/2023 al 10/11/2023.
52. Gairín Sallán, Joaquín; Barrera Corominas, Aleix; Mercader Juan, Cristina; Olmos Rueda, Patricia (2023) Ponència: The Effect of Previous Working Experience on Learning Transfer of New Nursing Professionals. *XVII Congreso Internacional de Organización de Instituciones Educativas*. Del 08/11/2023 al 10/11/2023.
53. Sanchez Marti, Angelina (2023) Ponència: The Impact of Additional Research training on Doctoral Students' Perceived Research Competence. *VIII Congreso Virtual Internacional de Educación, Innovación y TIC (EDUNOVATIC 2023)*. 29/11/2023.
54. Sanchez Marti, Angelina (2023) Ponència: The Impact of Additional Research training on Doctoral Students' Perceived Research Competence. *IX International Congress on Psychological, Educational and Health Contexts*. 12/12/2023.
55. Sanchez Marti, Angelina (2023) Ponència: The participation of people with disabilities in cultural spaces: opportunities for institutional improvement. *IX International Congress on Psychological, Educational and Health Contexts*. 12/12/2023.

Tesis doctorals defensades durant el 2023

Doctorand/a	Títol de la tesi	Tutoria	Direcció
Dandan Li	Examinar les estratègies pedagògiques inclusives per desenvolupar l'educació inclusiva en les escoles d'educació primària chineses	Sanahuja Gavalda, José María	Sanahuja Gavalda, José María i Badia Martin, Maria del Mar
Albert Centellas Comellas	La inclusió d'alumnes amb necessitats específiques de suport: percepció docent de les pràctiques educatives a educació infantil, primària i secundària	Jurado de los Santos, Pedro	Jurado de los Santos, Pedro
Marcela del Carme Brevis Yeber	La pràctica docent reflexiva com a element clau de i per a la innovació educativa	Mas Torello, Oscar	Mas Torello, Oscar i Ruíz Bueno, Carmen
Marcela Andrea Peña Ruz	Comunitats Professionals d'Aprenentatge. Un desafiament per al lideratge a les escoles de Xile	Armengol Asparo, Maria Carme	Armengol Asparo, Maria Carme
Lourdes Murillo Pedrosa	L'aprenentatge en el lloc de treball. La seva concreció en el Departament de Justícia i en els Serveis Socials de Catalunya	Gairín Sallán, Joaquín	Gairín Sallán, Joaquín
Carolina Alburquenque Campos	El perfil del professor universitari creatiu-innovador de formació de docents (FID) i les seves necessitats formatives a universitats xilenes	Tejada Fernández, José	Tejada Fernández, José
Tiago Felipe Vera Assaoka	El desenvolupament de competències professionals en el pràcticum de pedagogia en educació física: estudi de cas a la universidad de los lagos	Castro Ceacero, Diego	Castro Ceacero, Diego
Yeny Mabel Gamboa Cordero	La robòtica i el moviment maker integrats a l'escola primària: un repte pedagògic	Bosco Paniagua, Maria Alejandra	Bosco Paniagua, Maria Alejandra
José Ramón Tello Sánchez	Impacte del model de canvi d'actituds en el procés de capacitació del professorat de formació viària	Jariot Garcia, Merce	Jariot Garcia, Merce i Rodríguez Parron, Montserrat
Natalie Morales Londoño	Avaluació de l'efectivitat de la gamificació en el procés Ensenyament-Aprenentatge als estudis d'Enginyeria Industrial: Un estudi de cas a l'Àrea de les Operacions	Tejada Fernández, José	Tejada Fernández, José

Estades de Recerca

Díaz Vicario, Anna	(1) Estada de recerca Universitat de Barcelona (UB), del 01/09/2022 al 31/10/2023
Quesada Pallares, Carla	(2) Estada de recerca University of Tennessee (UT), del 16/04/2023 al 19/04/2023

Professorat visitant

Mendoza Carretero, María del Rosario	(1) Del 01/01/2023 al 30/04/2023
Ballesteros Fonseca, Aimee Margarita	(2) Del 01/03/2023 al 31/03/2023
Rogério Alcântara, Cristiano	(3) Del 01/05/2023 al 31/05/2023
Consuegra Solano, Enis Margarita	(4) Del 27/11/2023 al 20/02/2024

SÍNTESI DE L'ACTIVITAT CIENTÍFICA

Aportacions de recerca del professorat i dels investigadors del Departament

A continuació es presenta una síntesi de les aportacions del professorat del Departament de Pedagogia Aplicada durant l'any 2023:

	Activitats de transferència	Projectes de recerca	Projectes d'innovació	Publicacions				Congressos Presentació	Estades de recerca	Tesis
				Articles	Capítols de llibre	Llibres	Altres			
Alguacil Mir, Laia		2						28		
Armengol Asparó, Carme		4, 7		11		10		32		4
Barrera Corominas, Aleix		1, 2, 7, 8, 18		2, 3, 4, 19, 40	1, 8, 16		1	13, 14, 26, 34, 40, 42, 50, 52		
Bosco Paniagua, Alejandra		7		30						8
Castro Ceacero, Diego		7, 15		6				25, 40		7
Ciraso Calí, Anna				7, 10, 31				7		
Colorado Ramírez, Sara							3			
Díaz Vicario, Anna		1, 2, 4, 7, 8		11, 20	13, 15	10	4, 5, 10	1, 4, 16, 17, 20, 27, 30, 32, 51	1	
Duran Bellonch, Maria del Mar		7								
Essomba Gelabert, Miquel Àngel	3, 5, 6, 11, 12, 13	3, 9, 10, 12, 13, 14, 17		12, 13, 24, 34	3, 4, 14	3	6, 7, 8			
Forestello, Ana Maria		3								
Gairín Sallán, Joaquín	10	1, 4, 7, 8, 18		3, 4, 11, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 28	1, 7, 8, 12, 15	1, 4, 5, 6, 10	9, 10	32, 36, 41, 50, 52		5

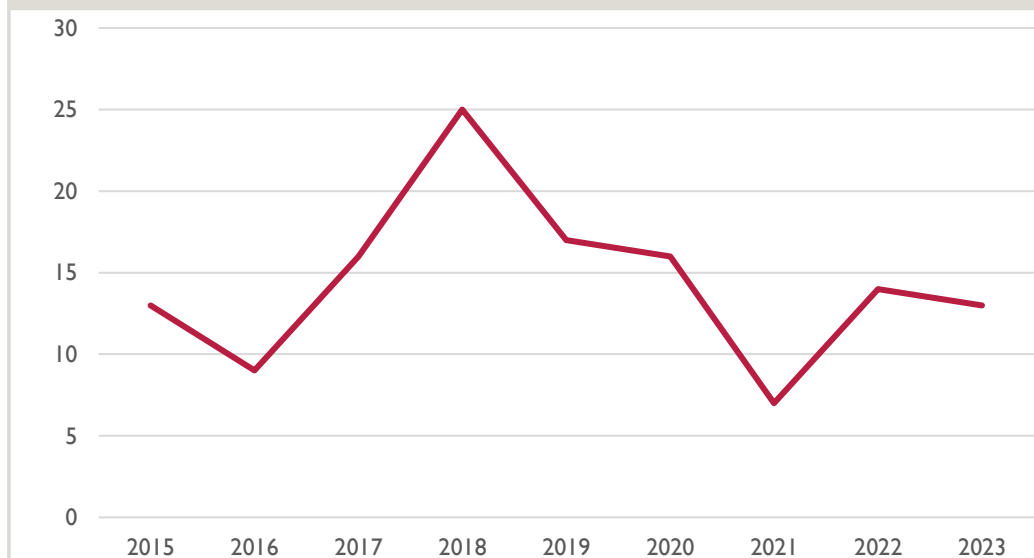
Galdames Calderón, Marisol Margarita		7, 8		23		4				
Ion, Georgeta		1, 2, 7, 16		26, 44				22		
Jariot Garcia, Mercè	1, 4, 7									9
Jurado de los Santos, Pedro		6, 11		14	2, 10, 11	8		44		2
Laborda Molla, Cristina				25, 39	9			46, 49		
Llos Casadellà, Berta		5		5		7, 9		43		
López Crespo, Saida		1, 7		28	12	5		20, 27, 30, 31		
Martínez Muñoz, Mario	2, 8									
Mas Torelló, Óscar		6								3
Mercader Juan, Cristina		2, 7		20	1			22, 29, 52		
Muñoz Moreno, Jose Luis		7, 8		2, 6, 8, 9, 29, 31, 42	5, 6, 13, 15, 16		10	3, 13, 14, 21, 24, 31, 34, 51		
Navío Gamez, Antonio		6, 11				8		44		
Olmos Rueda, Patricia		4, 7, 8		11, 20, 27, 30	7, 15	10	9, 10	15, 16, 23, 32, 45		
Quesada Pallarès, Carla		19, 21		10, 36				5, 8, 11, 39, 48	2	
Rodríguez Gómez, David		7, 15		2, 6, 35, 40	8, 16		1	13, 14, 26, 33, 35, 37, 40, 50		
Rodríguez Parrón, Montserrat	9									
Ruiz Bueno, Carme		6								
Sanahuja Gavalda, Josep Maria						11		2, 12		1
Sánchez Martí, Angelina		5		37, 38			2	53, 54, 55		
Suárez Rivarola, Cecilia Inés		1, 7, 8, 20						17, 20, 21, 27, 30, 32, 38		
Tejada Fernández, José		6, 11		1		8		18, 44, 47		6, 10
Vila Sellés, Laia		8								

Evolució de la producció científica

Tot seguint presentem algunes dades comparatives de les activitats realitzades pel professorat i els investigadors del Departament de Pedagogia Aplicada des de l'any 2015 fins al 2021.

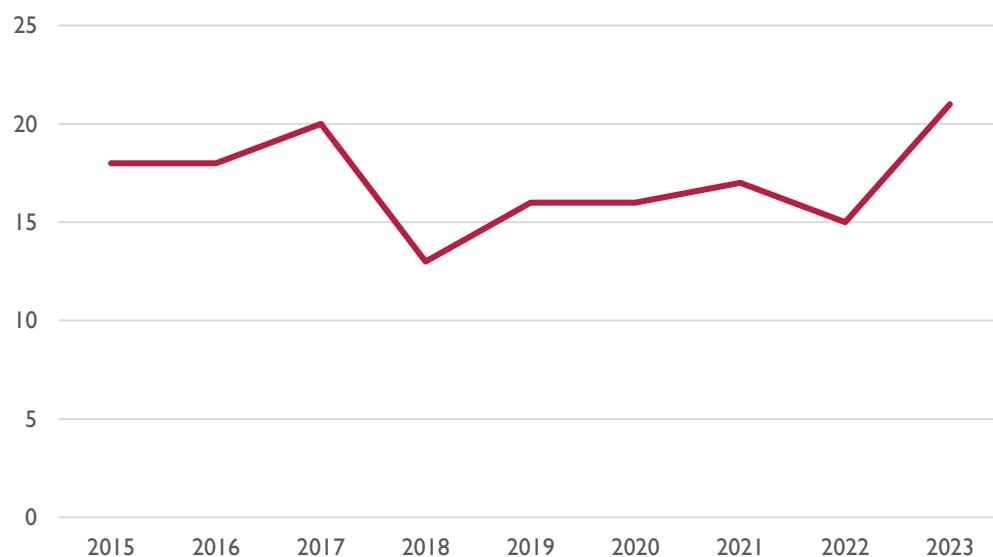
Activitats de Transferència

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
13	9	16	25	17	16	7	14	13

Proyectos de recerca

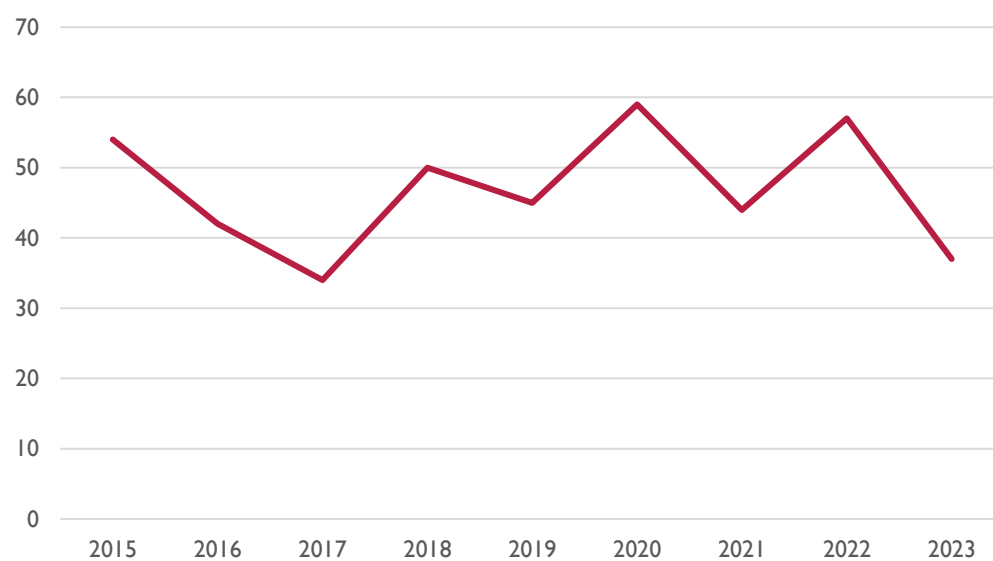
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
18	18	20	13	16	16	17	15	21
6 IP del Dpt.	6 IP del Dpt.	6 IP del Dpt.	7 IP del Dpt.	8 IP del Dpt.	10 IP del Dpt.	17 IP del Dpt.	14 IP del Dpt.	21 IP del Dpt.

Publicacions

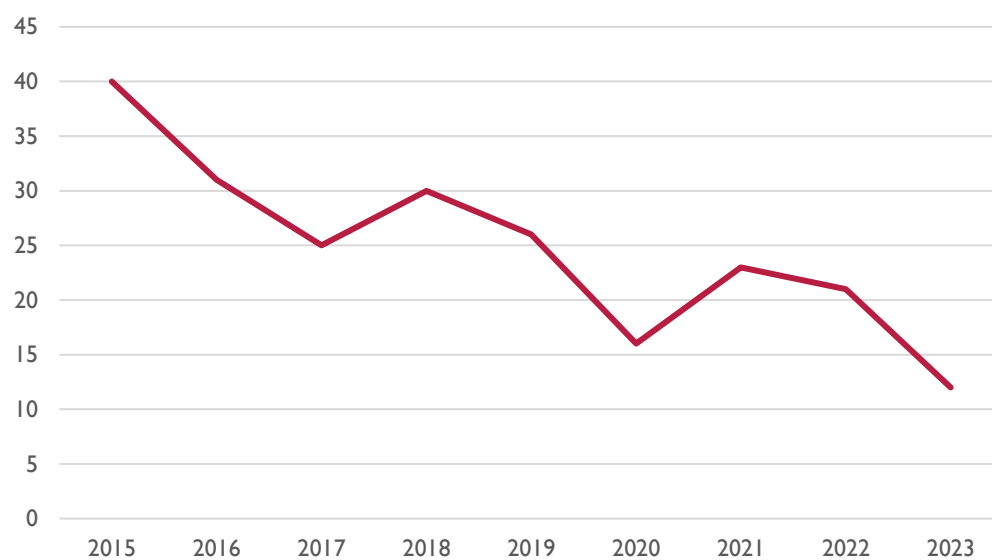
Articles

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
54	42	34	50	45	59	44	57	37

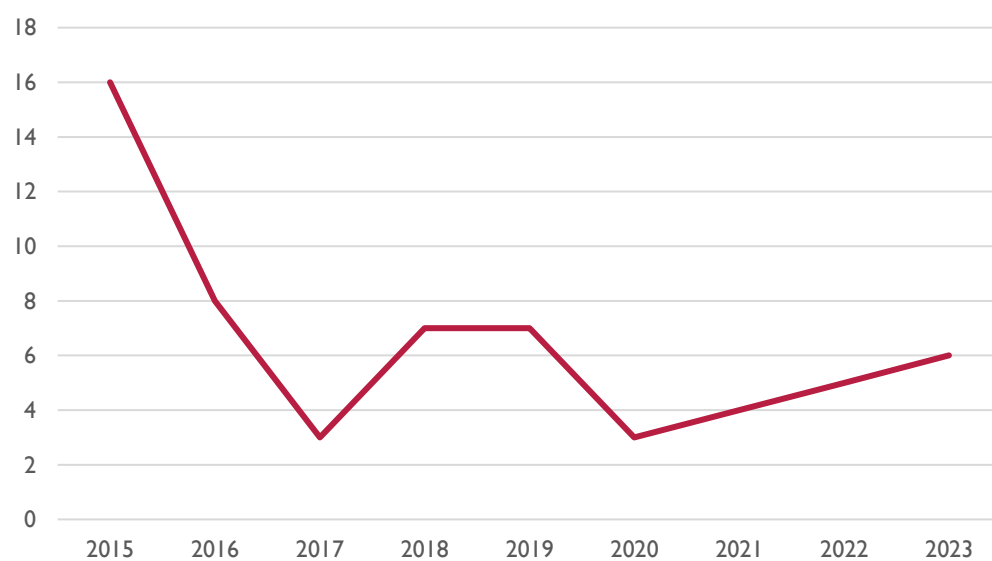
Capítols de llibre

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
40	31	25	30	26	16	23	21	12

Llibres

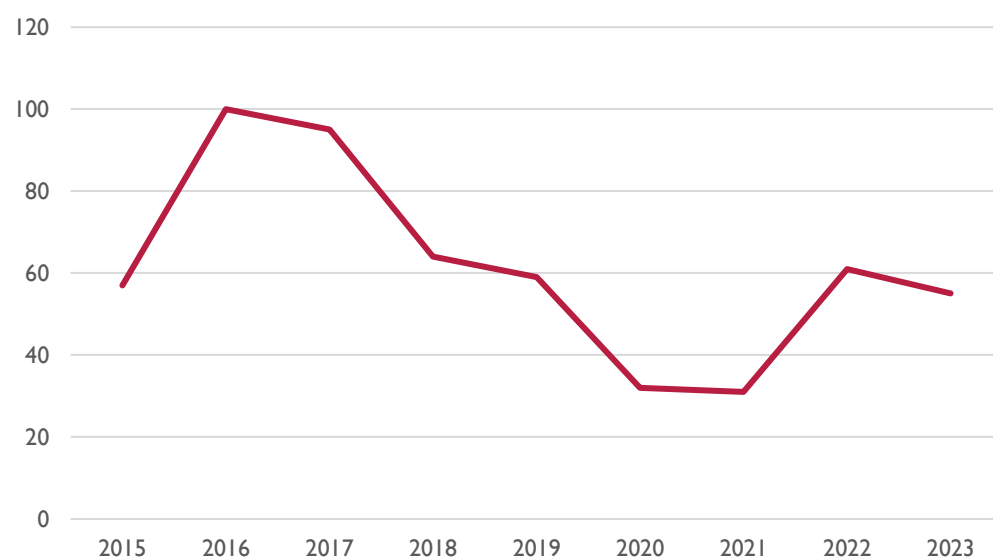
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
16	8	3	7	7	3	4	5	6

Congressos, Simposis, Jornades o Altres

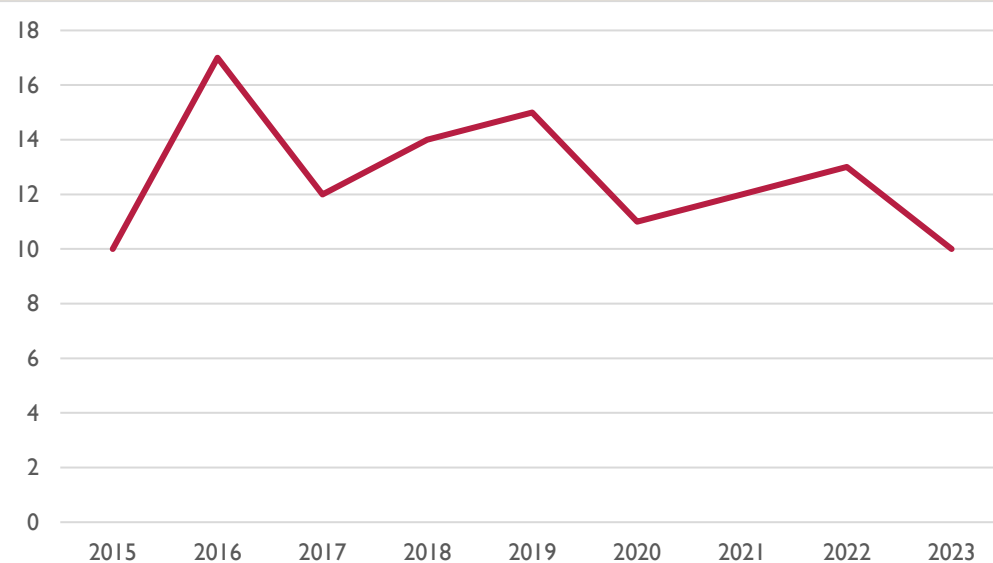
Aportacions

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
57	100	95	64	59	32	31	61	56

Tesis

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
10	17	12	14	15	11	12	13	25

Tancament de la memòria del 2023

Les seccions presentades anteriorment, mostren i sintetitzen el que ha estat l'activitat principal del Departament de Pedagogia Aplicada durant l'any 2022. Com es pot observar en tots els indicadors hi ha un augment en la producció científica, el que consolida el potencial que tenim com a Departament. Els bons resultats en producció científica auguren un bon futur col·lectiu: consolidant les persones en promoció, assegurant els sexennis de recerca i garantint bones oportunitats de desenvolupament acadèmic a tot el PDI del Departament.

Tanmateix les memòries, s'han vingut realitzant ininterrompudament, des del 2011, essent doble el seu propòsit:

1. Per una banda, registrar les realitzacions i “rendir comptes” a la comunitat universitària i social, al recollir les aportacions del professorat del Departament en els espais de desenvolupament professional que li són propis: transferència, investigació i formació. Evidencia, doncs, la diversitat d'accions realitzades com a part d'una comunitat universitària focalitzada en l'àmbit de l'educació.
2. Per altra banda, cada vegada li trobem més sentit, no tan sols com a document intern de treball, sinó també com a:
 - Estratègia per a animar i incorporar a tot el professorat en la construcció d'un projecte de Departament que es consolida any rere any.
 - Eina per a avaluar la nostra capacitat docent, investigadora i de transferència, per a planificar les accions futures que es considerin pertinents.
 - Proposta per a compartir amb d'altres Departaments i institucions sobre les nostres possibilitats i limitacions.

La memòria ha de servir-nos per evidenciar de forma retrospectiva el que hem aconseguit però també ha d'ajudar-nos a projectar el futur, detectar les mancances i reportar àrees de millora.

Equip de direcció

Memòria 2023

Departament de Pedagogia Aplicada

Facultat de Ciències de l'Educació

Universitat Autònoma de Barcelona